

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIANSKI**

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i pół do 2-jej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada

ADMINISTRACJA czynna od 8.30 — 17 bez przerwy, w soboty do 18

KASA czynna od 12 do 2-jej.

Cena numeru 10 groszy

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

OPLATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA 1, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DIREKCJA — 344-17

ADMINISTRACJA, PRENUMERATA I KOLPORTAŻ 5.13-80

KASA I BUCHALTERIA 220-13

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe

Urząd Pocztowy Warszawa I Kartofeka N. 117

Cena numeru 10 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnoszenia zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr. Oddziały: „NAPRZÓD” Kraków, ul. Św. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA” Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁÓDZIANIN” Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI” Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64 „ROBOTNIK RADOMSKI” Radom, ul. Kellera-Krausa 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI” Poznań, ul. Stroma 24. „ROBOTNIK BIAŁOSTOCKI” Białystok, Rynek Kościuszki 29. **Ceny ogłoszeń:** Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Święto ulicy paryskiej Marsylianka wita króla Nieobecny w kraju król zatrzymał swe prerogatywy manarchy

Wieczór galowy w operze paryskiej na cześć angielskiej pary królewskiej zgromadził ponad 2000 osób, reprezentujących parlament, korpus dyplomatyczny, akademie, magistraturę, armię, prasę itd. Z chw. lą przybycia pary królewskiej, wszyscy powstali, witając króla i królowę oklaskami.

Po odegraniu „Marsylianki”, rozpoczęło się przedstawienie opery „Salambo”, z której odegrano jeden akt. W czasie antraktu para królewska spędziła kilka chw. w towarzystwie Prezydenta Francji i jego małżonki w małym salonie przy łożu.

Srodowy wieczór był wielkim świętem ulicy paryskiej. Nieprzeliczone tłumy gromadziły się nie tylko wzdłuż trasy, którą przejeżdżał orszak królewski, lecz również i w bardziej odległych dzielnicach. Władze miejskie zorganizowały szereg zabaw i bali ulicznych, koncertów itd. Wszystkie pomniki i gmachy, z ratuszem na czele, były wspaniale iluminowane. Specjalnie piękną była iluminacja Sekwany i Quai d'Orsay. W szeregu teatrów, m. in. w „Odeon” i „Theatre Michel” zorganizowano bezpłatne przedstawienia.

Wyjazd do Wersalu

Król Jerzy VI, wraz z prezydentem Lebrun, opuścił wczoraj rano pałac d'Orsay w Paryżu, udając się pieszo do dworca Invalidów. Dworzec został wspaniale przy-

brany dekoracją z flag i herbów obu państw. O godz. 10.40 pociąg królewski odjechał do Wersalu, gdzie przybył o godz. 11-ej m. 5. Bateria artylerii oddała 101 strzałów, jako salut honorowy, a kompania piechoty morskiej oddała honory wojskowe.

W południe odbyła się przed królem wielka defilada wojskowa.

W godzinach popołudniowych, po śniadaniu, wydanym w sali lu-

strzanej, odbył się spektakl, który gościom przedstawił dzień z epoki Ludwika XIV.

Król zatrzymał swe prerogatywy monarchy

Po raz pierwszy w dziejach ostatnich wizyt królów W. Brytanii

król Jerzy VI, wyjeżdżając do Paryża, nie przekazał, jak to było dotąd w zwyczajach konstytucyjnych Anglii, swych prerogatyw zwolowanej w tym celu i na czas nieobecności króla w kraju Radzie Stanu.

Wobec bliskości Paryża i możliwości porozumiewania się z Londynem przez telefon lub pocztą lotniczą uznano, iż tym razem można było odstąpić od usus.

Sowiety skoncentrowały na granicy Mandżurji 500.000 żołnierzy 400 samolotów i 20.000 marynarzy na Władywostoku

Dziennik „Niszi Niszi” donosi z Siszin na północno-wschodnim wybrzeżu Korei, że do Władywostoku przybyły nowe oddziały sowieckie w sile 50.000 ludzi. Są to w całości oddziały zmotoryzowane. Paś umocnień pogranicznych na wschodniej granicy Mandżukuo, w okolicy Nikolska nad rzeką Ussuri i zatoką Possiet, został wzmocniony bardzo znacznie. Liczba żołnierzy oddziałów zgromadzonych w całym okręgu szacowana jest na 100 tysięcy. „Niszi Niszi” donosi, że na wschód od jeziora Bajkalskiego zgromadzone wojska sowieckie liczą poza tym 400 tysięcy ludzi, czyli 20 dywizji. Również bazy lotnicze i morskie we Władywostoku otrzymały znaczne posiłki. W obecnej chwili we Władywostoku znajdu-

je się ponad 400 samolotów eskadr morskich i lądowych i około 20.000 marynarzy stanowiących załogę floty Dalekiego Wschodu.

Donoszą z północnej Korei, że zaobserwowano tam 4 transportowce sowieckie, wiozące oddziały piechoty z Władywostoku w kierunku zatoki Possiet. Zatoka ta jest najbardziej zbliżonym punk-

Wielkie manewry belgijskie na granicy Wschodniej

W dniach od 17 do 22 sierpnia r. b. odbędą się we wschodniej Belgii wielkie manewry armii belgijskiej, w których bierze udział piechota, oddziały zmotoryzowane, lotnictwo i korpusy ochrony pogranicza.

W czasie konferencji prasowej w Tokio admirał Noda oświadczył, iż informacje dotyczące transportu wojsk sowieckich w kierunku zatoki Possiet, gdzie poza tym skoncentrowana została flota sowiecka, admiralicja otrzymała do plero z telegramów prasowych. Admirał Noda oświadczył, że incydent graniczny sowiecko-mandżurski jest obecnie przedmiotem rokowań dyplomatycznych.

W czasie konferencji prasowej w Tokio admirał Noda oświadczył, iż informacje dotyczące transportu wojsk sowieckich w kierunku zatoki Possiet, gdzie poza tym skoncentrowana została flota sowiecka, admiralicja otrzymała do plero z telegramów prasowych. Admirał Noda oświadczył, że incydent graniczny sowiecko-mandżurski jest obecnie przedmiotem rokowań dyplomatycznych.

Największe wytwórnie filmowe przed sądem Królowie filmu na ławie oskarżonych

Na wniosek prokuratora generalnego Ameryki Cummingsa rozpoczęty został przed sądem federalnym proces przeciwko 8 wielkim wytwórniom filmowym. Prokurator zarzuca wytwórniom, iż zmonopolizowały one wszystkie przedsiębiorstwa kinematograficzne i stwarzają przeszkody w produkcji i eksploatacji filmów in-

nych wytwórni. Prokurator wystąpił przeciwko wytwórniom „Paramount”, „Warner Bros”, „Century Fox”, „Columbia”, „Universal”, „United Artists” i syndykatom upadłości R. K. D.

Poza tym pociągnięto do odpowiedzialności 25 towarzystw filmowych odgrywających mniejszą rolę na rynku.

Pierwszym celem procesu, według oświadczenia prokuratora jest przywrócenie wolnej konkurencji we wszystkich działach przemysłu kinematograficznego i zniesienie supremacji wielkich kompanii nad mniejszymi wytwórniami.

Proces ten wywołał natychmiastową reakcję na Wall Street, gdzie akcje towarzystw filmowych straciły znacznie na kursie, powodując nawet zmianę tendencji giełdowej, która przy otwarciu giełdy było mocna.

Księżu Panu znudziło się wygnanie

Książę Starhemberg, jeden z dawnych szefów dawnej „Heimwehry” austriackiej, uczynił ponownie zabiegi o uzyskanie zezwolenia na powrót do Niemiec, t. j. raczej do Austrii. Jak słychać, starania jego nie mają nadal powodzenia.

Przejazd angielskiej pary królewskiej przez ulice Paryża

Na frontach Hiszpanii Zacięte walki na odcinkach Saguntu

Komunikat sztabu wojsk rządowych donosi, że ofensywa wojsk gen. Franco na froncie Saguntu trwa nadal. Zacięte walki toczą się o każdą piędź ziemi. Wojska rządowe zdobyły odebrać nieprzyjacielski wzgórze Atalaya. Do niewoli wzięto kapitana narodowości włoskiej oraz kilkudziesięciu żołnierzy.

Lotnictwo faszystowskie w sile 75 wielkich aparatów bombowych,

bombardowało pozycje rządowe wzdłuż drogi do Saguntu, poza tym około 50 samolotów nieprzyjacielskich czynnie było na odcinku wzgórz d'Espadan.

Na froncie Estramadury trwają walki. W środę w czasie bombardowania Madrytu 5 wielkich pocisków padło na centrum miasta.

W porcie Walencji bomba faszystowska uszkodziła statek brytyjski.

Trzesienie ziemi wyrządziło duże spustoszenie w Grecji

Liczba ofiar trzęsienia ziemi w Grecji, według informacji ze źródeł nieoficjalnych, wynosi 18 zabitych i około 100 rannych. Niewielka stosunkowo ilość ofiar w ludziach tłumaczy się tym, że ludność przy pierwszych wstrząsach, które były znacznie słabsze, aniżeli wstrząsy późniejsze, zdolała opuścić domy mieszkalne i wybiec w pole.

Na miejsce katastrofy Rząd wysłał oddziały, niosące pomoc dotkniętej katastrofą ludności, i to zarówno oddziały wojskowe, jak i Czerwonego Krzyża. Pociągi, zdążające z Salonik do Europy zachodniej, idą z opóźnieniem, a to wobec uszkodzenia mostów i w niektórych miejscach torów kolejowych.

2364 lotnisk w Ameryce

Stany Zjednoczone łącznie z Alabamą posiadają 2.364 lotniska. W sąsiednim New Jersey 23.

Mieszkańcy włoscy tworzą również „urząd rasowy”

„Il Popolo d'Italia” donosi, że centralny urząd demograficzny ministerium spraw wewnętrznych we Włoszech przekształcony został w „Dyrekcję generalną spraw

demograficznych i rasowych”, co niewątpliwie stoi w związku z eunucją profesorów włoskich w sprawie rasizmu.

Van Zeeland skarży reksistów

o oszczerstwo i odszkodowanie 500.000 fr.

B. premier Belgii, Van Zeeland, który poprzednio zaskarżył o obrażę i oszczerstwo nacjonalistyczny dziennik „La Nation Belge”, wystąpił obecnie z podobną skargą

przeciw przewodcy reksistów, Leonowi Degrelle'owi, i dodatkowo przeciw spółce akcyjnej prasy „Rex'a”. Skarżący domaga się odszkodowania 500.000 fr.

Transatlantycki lot z filmem z pobytu króla Jerzego VI w Paryżu

Wczoraj rozpoczął się nowy lot transatlantycki z Ładu europejskiego do Nowej Ziemi. Tym razem do lotu tegu żyty został oddawna przygotowany samolot, składający się właściwie z dwóch aparatów. Pierwszy z nich ma za zadanie, ściśle biorąc, jedynie ułatwienie startu, obciążonego olbrzymią ilością paliwa właściwego samolotu transatlantyckiego. O godz. 20-ej wystartował samolot „Short Mayo”, a po 300 metrach od miejsca startu odłądził się od niego „Mercury”,

kierując się na Botwood. Pilot spodziewa się dotrzeć do celu o godz. 7-ej rano. Ładunek samolotu stanowi 500 kg. różnych towarów, m. in. dzienników i taśma filmowa z pierwszymi scenami podróży angielskiej pary królewskiej do Paryża. O godz. 22-ej samolot przybył 300 mil. Na pokładzie było wszystko w porządku. O godz. 1-ej „Mercury” dał znać przez radio, iż przebył już 1600 km. i znajduje się w obszarze silnego deszczu nad zburzonym morzem.

Na pograniczu sowiecko - mandżurskim Koncentracja wojsk sowieckich

TOKIO, (PAT). Agencja Domei donosi, że dwaj parlamentariusze, którzy dwa dni temu przekroczyli granicę sowiecką, celem doręczenia dowódcy wojsk sowieckich w Nowokijewsku noty japońskiej - mandżurskich władz wojskowych w sprawie przywrócenia status quo ante w obszarze Czangkufeng, dotychczas nie powrócili.

W kołach dobrze poinformowanych wskazują, że japońsko-mandżurskie władze wojskowe podejmą na własną rękę akcję, mającą na celu przywrócenie status quo w wypadku, gdyby się okazało, że parlamentariusze zostali zamordowani lub uwięzieni po stronie sowieckiej. Czynniki japońsko-mandżurskie zgodnie podkreślają, że żądanie przywrócenia status quo jest zupełnie legalne, ponieważ obszar Czangkufeng został bezprawnie okupowany przez wojska sowieckie.

Minister Wojny gen. Itagaki po naradzie z ministrem Spr. Zagr. gen. Ugaki udał się do pałacu cesarskiego, gdzie zreferował cesarzowi sprawę wspomnianego incydentu granicznego.

Po wyjściu z pałacu gen. Itagaki zwołał na naradę szereg wyższych oficerów ministerstwa Wojny i sztabu generalnego.

Wedle wiadomości z pogranicza mandżursko - sowieckiego i koreańsko - sowieckiego, koncentracja wojsk sowieckich w obszarze Czangkufeng trwa nadal. Wojska te fortyfikują wspomnianą miejscowość, budują rowy strzeleckie, zasieki drutowe, a także stanowiska dla karabinów maszynowych i artylerii. Silne sowieckie oddziały artyleryjskie zostały skierowane w kierunku ujścia rzeki Tiumen. Oddziały zmotoryzowane Czerwonej Armii wyruszyły wczoraj z Nowokijewsk i Sławianki. W sprawie samolotu sowieckiego, który wczoraj przeleciał granicę Mandżukuo i w ciągu pół godziny dokonywał zwiadów w odległości około 5 km. od granicy w głąb terytorium mandżurskiego. Rząd mandżurski złożył protest na ręce konsula gen. Z.S. R.R. w Charbinie. Wedle ostatnich doniesień, że Sławianki wyruszyły sowiecki transport wojskowy w sile 60 samochodów ciężarowych w kierunku Hunczun.

Protest Japonii

MOSKWA, (PAT). Ambasador Japonii Szigemitsu powrócił wcześniej z urlopu i w najbliższych dniach ma złożyć protest w ludowym Sekretariacie Spraw Zagranicznych na ręce komisarza Litwinowa w sprawie przekroczenia granicy mandżurskiej przez oddział żołnierzy sowieckich i zajęcia miejscowości Swansen. Ambasador Szigemitsu ma się domagać w sposób kategorycz-

ny wycofania żołnierzy sowieckich z terytorium Mandżukuo.

W kołach dziennikarskich i dyplomatycznych opowiadają, że mapy spornego terytorium załączone do traktatu z roku 1869 istnieją tylko w jednym egzemplarzu i znajdują się w posiadaniu strony rosyjskiej. Ani Chińczycy, ani Japończycy map tych nie mają.

Protest Z. S. S. R.

TOKIO, (PAT). Ambasada sowiecka złożyła w japońskim ministerstwie Spr. Zagr. protest z powodu wczorajszej demonstracji nacjonalistów japońskich przed gmachem ambasady oraz z powodu rozrzucaenia przez demonstrantów ulotek o treści antysowieckiej.

Japonia przemawia łagodnie

TOKIO, (PAT). W tutejszych kołach politycznych, stojących blisko ministerstwa Spraw Zagranicznych oświadczone, że w wypadku, gdyby doszło do akcji wojskowej w związku z ostatnim incydentem pogranicznym, JAPONIA NIE BĘDZIE DAŁA ŻYĆ DO JAKICHKOLWIEK TERYTORIALNYCH ZMIAN I NIE POSUNIE SIĘ ZA DOTYCHCZASOWĄ GRANICĘ. Tokio w każdej chwili jest skłonne do prowadzenia pertraktacji z Moskwą w sprawie spornego obszaru pogranicznego.

Jak donosi Agencja Domei cesarz przyjął szefa sztabu generalnego ks. Kannina.

Skład nowego Rządu w Sowietach

MOSKWA, (PAT). Najwyższa rada R.S.F.S.R. zatwierdziła skład nowego Rządu, według projektu przedstawionego przez Bułganina. Nowy Rząd jest właściwie starym Rządem, gdyż wszyscy komisarze pozostali na swych stanowiskach z wyjątkiem komisarza zdrowia Czesnakowa, którego zastąpił domagał się deputowany Ugarow. Poza tym zaszła zmiana na stanowisku komisarza przemysłu spożywczego, gdyż dotychczasowy komisarz Badajew, został, jak wiadomo, wybrany przewodniczącym najwyższej rady R.S.F.S.R.

Bułganin, uzasadniając skład nowego Rządu, oświadczył, że Bułbinow pozostanie na stanowisku komisarza handlu, jeżeli w ciągu 2-3 miesięcy usunie wszystkie błędy i braki swego resortu. Mniej więcej w tym duchu otrzymali napomnienia Wachruszew, Lobow, Tiurkin i Stupow. Charakterystyczne inne komisarzaty, Bułganin powiedział, że i w pozostałych resortach nie wszystko jest w porządku. Przedstawiając skład Rządu, Bułganin użył następującego zwrotu: „Rząd, który najwyższa rada będzie musiała zatwierdzić”.

Pełny skład nowego Rządu R.S. F.S.R. przedstawia się jak następuje: Bułganin — przewodniczący, Ka barow — zastępca przewodniczącego, Czadajew — przewodniczący państwowej komisji planowania (Gosplan), Smirnow — komisarz przemysłu spożywczego, Łukin — komisarz przemysłu lekkiego, Kudrjaszow — komisarz przemysłu leśnego, Lobanow — komisarz rolnictwa, Stupow — komisarz domen państwowych, Popow — komisarz finansów, Lubimow — komisarz handlu,

Dimitriew — komisarz sprawiedliwości, Bielousow — komisarz zdrowia (na miejsce Czesnakowa), Tiurkin — komisarz oświaty, Wachruszew — komisarz przemysłu lokalnego, Pamfilow — komisarz gospodarki komunalnej, Szaburowa — komisarz opieki społecznej, Biespalow — nacelnik wydziału sztuki przy radzie komisarzy, Fiedorow — nacelnik urzędu drogowego.

Wszyscy wymienieni komisarze z Bułganinem na czele, zostali mianowani w drodze czystki, a obecnie za twierdzeni przez najwyższą radę R. S.F.S.R. Go się stało z ich poprzednikami, jak np. z byłym przewodniczącym rady komisarzy ludowych Sulimowem, b. komisarzem oświaty Bubnowem, b. komisarzem rolnictwa Lisiczymem i wielu innymi — nie wiadomo.

Trzęsienie ziemi w Grecji

ATENY, (ATE). Wstrząsy podziemne, które ubiegłej nocy wyrządziły tak poważne straty w prowincji Attiki powtarzają się nadal, jakkolwiek są o wiele słabsze.

Według urzędowych wiadomości liczba zabitych nie jest tak wysoka, jak początkowo przypuszczano. Do tychczas stwierdzono śmierć 17 osób. Liczba ciężko rannych wynosi 30 osób, a liczba rannych około 180 osób. Trzęsienie ziemi zaskoczyło mieszkańców osiedli, które uległy zniszczeniu, we śnie. W związku z tym rozgrywały się dramatyczne sceny. Rodzice poszukiwali swych zaginionych dzieci, niejednokrotnie z narażeniem życia. Tak np. pewien nauczyciel, który chciał uratować

swą żonę i dziecko z walącego się domu, zginął pod gruzami. W odległości 62 km. od Aten, tor kolejowy został zniszczony przez wstrząsy podziemne tak, że pociągi muszą być kierowane drogą okólną i przybywają z wielkimi opóźnieniami.

Dworzec na stacji Malakassa uległ zniszczeniu. W Atenach przyrządy w obserwatorium astronomicznym zostały uszkodzone. Stwierdzono, że wstrząsy podziemne były bardzo krótkie, gdyż trwały tylko 10 sekund, lecz powtarzały się dość długo. Ośrodek trzęsienia ziemi znajdował się w północnej Attyce, w odległości 45 km. od Aten oraz na kanale Euripos.

Partia Pracy za budżetem Obrony Narodowej

LONDYN (PAT). W środę odbyło się pod przewodnictwem pośła Attlee posiedzenie Labour Party, na którym postanowiono nie głosować przeciwko

budżetowi Obrony Narodowej, nad którym rozpocznie się w przyszłym tygodniu debata w Izbie Gmin.

Strajk górników we Francji

PARYŻ, (PAT.) — W Zagłębiu węglowym Anzin wybuchł strajk powszechny, który ogarnął około 15 tysięcy górników w okręgu

Valenciennes. Do strajku przystąpiły również pracownicy linii kolejowych z Zagłębia.

Samobójstwo senatora, który rozdawał koncesje

NOWY JORK (PAT). Senator stanu Nowy Jork Julius Berg zastrzelił się na kilka godzin przed doręczeniem mu aktu oskarżenia o nadużywanie swych wpływów przy udzielaniu koncesyj na sprzedaż napojów alkoholowych na powszechnej wystawie 1940 r. Berg

był przewodniczącym narodowego związku kombatanów żydowskich i miał wielkie wpływy w łonie partii demokratycznej w Nowym Jorku. Berg, był jak się zdaje zamieszany w cały szereg innych afer i przewidywane jest aresztowanie licznych jego współników.

Opowieści drutów telegraficznych

KATASTROFA LOTNICZA. W środę podczas nocnych ćwiczeń z reflektorami w pobliżu Ołomuńca samolot wojskowy wpadł w korkociąg, z którego nie mógł się wydostać i runął na ziemię. Pilot uratował się, skacząc ze spadochronem. Obserwator podporucznik z niewyjaśnionych powodów nie skorzystał ze spadochronu i zna-

lazł śmierć w szczątkach samolotu. EKSPLOZJA PRZY BUDOWIE KANAŁU. W Baltimore w stanie Maryland wydarzyła się przy budowie instalacji kanalizacyjnych poważna eksplozja. Z 18 robotników, zatrudnionych przy budowie — 10 poniosło śmierć na miejscu, 8 jest ciężko rannych.

Drugi dzień pobytu angielskiej pary królewskiej w Paryżu

PARYŻ (ATE). Drugi dzień wizyty angielskiej pary królewskiej w Paryżu był niemniej wspaniałym od pierwszego dnia.

Sredowe uroczystości rozpoczęły się od złożenia wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza.

Eskortowany przez gwardię republikańską król Jerzy VI, który miał na sobie wspaniały czerwono - złoty mundur galowy marszałka armii angielskiej, udał się o godz. 9 m. 45 z pałacu na Quai d'Orsay wzdłuż szpalców wojsk, ustawionych po obu stronach ulic, na plac de L'Etoile. Po lewej stronie Łuku oczekiwał króla minister emerytury Champetier de Ribes, który reprezento-

wał Rząd oraz generałowie z gubernatorem Paryża gen. Billotte i jednorożkim generałem Gouraud na czele.

Król Jerzy VI w towarzystwie ambasadora angielskiego sir Erica Phippsa i wielkiego koniuszego księcia zwrócił się w stronę lasu sztandarów z czasów wielkiej wojny, niesionych przez byłych kombatanów, po czym wolnym krokiem, zbliżył się do grobu i przy dźwiękach trąb przyklęknął położył na płycie wieniec, uwiity z maków flandryjskich. Po minucie milczenia zabrzmiąły znowu trąby. Odegrane zostały kolejno: hejnał „Aux Morts” oraz pobudka „Aux Champs”.

Król Jerzy złożył swój podpis w złotej księdze i eskortowany przez oddział kawalerii wrócił do pałacu na Quai d'Orsay.

Wkrótce po tym o godz. 10 m. 30 król Jerzy VI i królowa Elżbieta w towarzystwie prezydenta Lebrun i jego małżonki udali się na pokład barki królewskiej na Sekwanie. Barka popłynęła 4 km. w górę rzeki do Hôtel de Ville, eskortowana przez flotyllę łodzi motorowych. Wzdłuż obu brzegów Sekwany ustawione były szpalery wojska, za którymi zgromadziły się nieprzeliczone tłumy publiczności, witające parę królewską. W chwili, gdy barka królewska zatrzymała się przy Hôtel de Ville zabrzmiąły orkiestry wojskowe i zabili dzwony Notre Dame. U wejścia parę królewską oraz dostojnych gości powitał prezes rady miejskiej Paryża Launay.

Odpowiadając na powitalne przemówienie, król Jerzy VI wygłosił mowę w języku francuskim, w której stwierdził, że podwaliny pod Ententą anglofrancuską położył jego dziad król Edward VII podczas swej wizyty w Paryżu w 1903 roku. Porozumienie to zostało zacieśnione podczas wizyty króla Jerzego V w kwietniu 1914 roku, a wkrótce po tym Entente Cordiale przeszła chwałę ogniu. DZIŚ ON, JERZY VI, PRZYBYŁ DO PARYŻA, ABY STWIERDZIĆ Z KOLEI, ŻE ENTENTA NIE STRACIŁA NIC NA SWEJ SILE I ŻYWIOTNOŚCI.

Oboje królestwo złożyli swe podpisy na pergaminie, który będzie przechowywany w muzeum „Carnaval”, po czym przyjęli upominki od miasta Paryża: wspaniały serwis stołowy z kryształu dla królowej, złotą papierosnicę dla króla oraz upominki dla obu książęniczek. Król Jerzy VI oświadczył prezesowi rady miejskiej Paryża Provost de Launay, że królowa i on będą jaknajczęściej używali wspaniałego serwisu stołowego. Król dodał, że będzie nosił stale przy sobie złotą papierosnicę, która będzie mu przypominała pobyt w Paryżu.

Następnie para królewska oraz prezydent i pani Lebrun udali się z powrotem na pokład barki, z której maszyną powiwoły królewski sztandar angielski i flaga francuska. Orkiestra marynarki odegrała hymny narodowy angielski i francuski. Barka popłynęła z gładem rzeki aż do mostu Aleksandra III-go, gdzie angielska para królewska

wysiadła na ląd, udając się samochodem na Quai d'Orsay.

U ambasadora i w Luwrze

PARYŻ (ATE). O godz. 13.30 ambasador angielski sir Erick Phipps i lady Phipps podejmowali śniadaniem angielską parę królewską. Przed wejściem do ambasady król Jerzy VI przeszedł przed frontem kompanii honorowej, wystawionej przez 150 pułk piechoty oraz drugiej straży honorowej, wystawionej w ogrodzie ambasady przez oddział paryski Legijonu Brytyjskiego.

Przed śniadaniem w sali honorowej ambasady sir Erick Phipps przedstawił królowi Jerzemu i królowej Elżbiecie członków kolonii angielskiej w Paryżu oraz gości francuskich.

Po śniadaniu markiz de Villiers, prezes rady francuskiego Czerwonego Krzyża wręczył królowej Elżbiecie medal pamiątkowy.

O godz. 15 m. 30 do gmachu ambasady przybył prezydent republiki francuskiej wraz z p. Lebrun, który towarzyszył parze królewskiej do muzeum w Luwrze, gdzie królestwo angielskie zwiędziło wystawę malarstwa angielskiego. Z Luwru król i królowa oraz prezydent i pani Lebrun udali się na garden party w ogrodach pałacu Bagatelle.

NA PRZEDSTAWIENIU. PARYŻ (ATE). Około godz. 16ej do pałacu Bagatelle zajechał orszak królewski. Kompania 84 pułku piechoty prezentuje broń. Z pierwszego czarnego auta wysiadła król Jerzy VI w towarzystwie prezydenta Lebrun. W drugim aucie znajdują się królowa Elżbieta i p. Lebrun w towarzystwie wiceadmirała Davol. Orszak królewski został powitany przez radców miejskich z presem rady miejskiej Provost de Launay na czele.

Król i królowa, prezydent i p. Lebrun zajmują miejsca na specjalnej trybunie, przystępując się baletowi.

O godz. 16 m. 55 przedstawienie jest zakończone. Rozpoczyna się przyjęcie. Do stołu królewskiego podchodzą osobistości specjalnie zaproszone, z którymi para królewska rozmawia przez chwilę.

O godz. 17 m. 40 król i królowa w towarzystwie prezydenta i jego małżonki przybywają do pałacu na Quai d'Orsay. Prezydent i p. Lebrun żegnają się z parą królewską i odjeżdżają do pałacu Elizejskiego.

Przyszłe wizyty króla Anglii

HEL.SINKI, (ATE). Rozeszła się tu pogłoska, że po wizycie króla Szwecji Gustawa V-go w Londynie, rewizytować go będzie król angielski, który korzystając z pobytu w Szwecji, odwiedzi również inne państwa skandynawskie, a między nimi — Finlandię.

Rozmowy lorda Halifaxa z premierem Daladier

PARYŻ, (PAT). — W środę o godz. 12.30 rozpoczęły się rozmowy lorda Halifaxa z premierem Daladier i min. Bonnetem. Poza wspomnianymi trzema mężami stanu, nikt do rozmów nie był dopuszczony, odbywały się one bez udziału tłumaczy i rzeczoznawców. Po śniadaniu rozmowy wznowiono. Trwały one do godz. 15.30.

PARYŻ, (PAT). O godz. 18.30 ogłoszono następujący komunikat urzędowy: Wizyta angielskiej pary królewskiej dała lordowi Halifaxowi, premierowi Daladierowi oraz ministrowi Bonnet okazję do roz-

patrzenia całokształtu sytuacji międzynarodowej oraz zagadnień, interesujących szczególnie oba kraje. W toku tych rozmów, które toczyły się w atmosferze wzajemnego zaufania, cechującego stosunki francusko - brytyjskie, ministrowie wyrazili raz jeszcze swą wspólną wolę dalszego prowadzenia akcji uspokojenia i pojednania oraz stwierdzili, że całkowita harmonia ich poglądów, ustalona w czasie wizyty ministrów francuskich w Londynie w dniach 28 i 29 kwietnia b. r., została w zupełności utrzymana.

Napiętnowanie niemieckiego kłamstwa

LONDYN, (ATE). Premier Chamberlain odpowiedział w Izbie na interpelację posła liberalnego Mandera, który, zwracając uwagę na niepokoj, wywołany wiadomością ogłoszoną przez agencję niemiecką o ruchach wojsk Czechosłowacji, wysunął propozycję, by na pogranicze czechosłowacko - niemieckie wysłano międzynarodową komisję obserwatorów. Premier o-

ki zgodził się niedawno na przydzielenie dwóch obserwatorów angielskich do poselstwa angielskiego w Pradze. Obserwatorzy ci niezwłocznie odwiedzili miejscowości wymienione w wiadomości agencji niemieckiej i stwierdzili, że żadnych ruchów wojsk nie było. W tych okolicznościach premier uznał wysłanie komisji międzynarodowej za zbędne.

Napad hitlerowców na sokołów czeskich

WIEDEN (PAT). W środę około północy kilku osobników dokonano napadu na jedną z czeskich restauracji w 10-jej dzielnicy Wiednia, przy czym dwóch członków wiedeńskiego sokolstwa czeskiego zostało dotkliwie potur-

bowanych. W lokalu tym, jak również w trzech innych kawiarniach czeskich w tej samej dzielnicy, wybito szyby. Prowadzone są dochodzenia celem ustalenia sprawców napadu.

Wybuch kotła

POZNAN, (PAT). W środę w godzinach przedpołudniowych nastąpił wybuch kotła z winem w rektoryce „Hartwig Kantorowicz” w Poznaniu. Dzięki energicznej akcji ratunkowej straży pożarnej

i pracowników fabryki udało się ogień zlokalizować. Wybuch zniszczył przeszło 600 litrów wina, które rozlało się po ubikacjach fabrycznych. Jeden z robotników doznał poparzenia ręki.

Katastrofa na kopalni

Na kopalni „Walenty-Wawel” w Rudzie, w środę nastąpił silny wstrząs, wskutek czego 12 ludzi zostało zasypanych. Przystąpiono natychmiast do akcji ratunkowej.

Po 2-godzinnej akcji ratunkowej wydobyto z pod ziemi 11 zasypanych górników, z których jeden poniósł śmierć w czasie wypadku, 10 innych odniosło lekkie obrażenia. Akcja ratunkowa trwa

Demokracje ZACHODU

Leon Blum, witając na miejscu naczelny „Populaire’a” parę królewską w Paryżu, podkreśla z całym naciskiem i ze słuszną całkowitą fakt jeden:

przez szereg lat robiono ze strony wszelkich sił reakcji europejskiej mnóstwo wysiłków, by rozbić współpracę Francji i Wielkiej Brytanii. TE WYSIŁKI ZAWIODŁY. WSPÓŁPRACA JEST ZAPEWNIENIA. Manifestuje ją aktualna uroczystość paryska.

Wyda mi się, że jest rzeczą bardzo istotną, by opinia polska zdawała sobie sprawę z PRAWDZIWEGO UKŁADU SIŁ REALNYCH W ŚWIECIE. Sojusz francusko-brytyjski nie jest ani fikcją, ani złudzeniem. Jest „RZECZYWISTOŚCIĄ RZECZYWISTĄ”. Ten sojusz, gdyby doszło do katastrofy wojennej, MOŻE LICZYĆ na Stany Zjednoczone Ameryki Północnej. To — wszystko razem wzięte — rozstrzyga.

Można — i często TRZEBA — zgłaszać niemalże zastrzeżenia i co do polityki rządów w Brytanii. Góruje niemniej ponad najszlachetniejsze zastrzeżenia prawda, której nie rozumieją często dyplomaci „za wodami” — prawda, że nie na leży i NIE WOLNO przeceniać potęgę faszyzmu między narodowego. Tak samo NIE WOLNO BYŁO — ze stanowiska interesów Polski — polskim politykom „aktywistycznym” przeceniać potęgę mocarstw w latach 1917—1918. Dzisiaj problem podobny też istnieje, problem nie mniej ważny, bo chodzi o politykę zagraniczną Polski, jako Państwa o dużej wadze gatunkowej w układzie sił międzynarodowych, o wspieraniu możliwościach rozwoju.

Chciałbym, by zrozumiano i wśród naszych przeciwników jedną sprawę zasadniczą. My — demokracja polska, CAŁA demokracja polska — nie zgodzilibyśmy się nigdy na to, by Polska stała się „wasalem” demokracji zachodu. TYLKO Z TEGO WZGLĘDU zwalczałyśmy w latach 1917—1920 ówczesną politykę zagraniczną ówczesnego obozu „narodowego”; wtedy przyjaźń pewnych kół Polski dla Francji, na przykład, przybierała nieraz cechy psychologiczne „kompleksu niższości”.

My odrzucamy kategorię niejakiejkolwiek „wasalstwa”. Pragniemy jawnej i konsekwentnej współpracy z Zachodem, z demokracjami Zachodu. Sądymy, że jawne i otwarte proklamowanie takiej współpracy, MOŻE OCALIĆ POKÓJ i może zapewnić narodowe bezpieczeństwo daleko łatwiej, niż zawiązywanie i „subtelne” t. zw. gry dyplomatyczne. Bismarck powiedział kiedyś w chwili szczerości: „SUBTELNI DYPLOMACI SĄ POWODEM NAJWIĘKSZYCH NIESZCZĘŚĆ LUDZKOŚCI”.

M. NIEDZIAŁKOWSKI

Kradzież książki córki Curie-Skłodowskiej

Dziennik szwajcarski „Volksstimme”, ukazujący się w St. Gallen w Szwajcarii, podaje następujący charakterystyczny dla porządku w szlitzeryzowanej Austrii wypadek:

Książka córki Curie-Skłodowskiej o swej matce pod tytułem „Madame Curie” wyszła w niemieckim języku nakładem wydawnictwa Hermann - Fischer w Wiedniu. Po wyczerpaniu pierwszego nakładu wyszło kilka następnych. Gdy Niemcy wkroczyli do Wiednia ostatnie wydanie było na wyczerpaniu, a wydawnictwo Ber-

O amnestię w dwudziestolecie Niepodległości Polski

I.
Sprawa więzienia, choć instytucja ta wydaje się dziś nieodłączną od spraw ludzkich, a wielu zdaje się być zgoła nie do zastąpienia, — musi do żywego, do głębi niepokoić myśl ludzką. Sprawa więzienia i sprawy więźniów w Polsce Niepodległej należą do szczególnie trapiących, najdotkliwiej niepokojących spraw. Wiemy bowiem, że mamy wciąż przeludnione więzienia (w roku bieżącym przeludnienie wynosi 164% w stosunku do pojemności więzień) i wiemy też, że przepełnienie więzień świadczy o wadliwych stosunkach społecznych, gospodarczych, politycznych. My, Polacy, od dwustu lat zbyt wiele i zbyt często bywało, że w więzieniach zabierali, żebyśmy mogli — zwłaszcza nasza generacja — z Cojettie wewnątrz na szych dusz dla sprawy więźnia. Otóż teraz, gdy zbliża się dwudziestolecie naszego odnowionego państwowego bytu, słusznym jest podnieść znów sprawę więźniów, należy znów postawić na porządku dnia wołanie o jaknajszerszą amnestię dla wszystkich więźniów, politycznych i pospolitych, —

o przywrócenie praw więźniom politycznym. Zbliża się bowiem data historyczna, która jest i pozostanie drogą sercu każdego z nas, wszystkich Polaków; powinno się też zrobić wszystko, co można, żeby datę tę uświetnić i ukoronować w świadomości wszystkich obywateli Rzeczypospolitej. W liczbie sposobów upamiętnienia, uświetnienia tej rocznicy nie małe miejsce zająć może amnestia, amnestia najpełniejsza, jaknajbardziej szeroka.

Miliony chłopów, zorganizowanych w Stronnictwo Ludowe, na każdym Kongresie wysuwają sprawę amnestii; to samo konferencje związków zawodowych i Polskiej Partii Socjalistycznej. Ostatnio, w końcu czerwca, Kongres Społeczno - Obywatelskiej Pracy Kobiet — w Komisji Walki z przestępczością — wypowiedział się za uczczeniem dwudziestolecia Niepodległości przez wydanie amnestii dla wszystkich więźniów, politycznych i pospolitych. Stosunek głosów najwyraźniej świadczy o tym, jak łatwo w sprawie tej osiągnąć porozumienie: na 82 uprawnione do głosowania oddano 77 głosów za amnestią, 1 — przeciw, 4 wstrzymało się. Ten głos kobiet nie jest do zlekceważenia: Kongres zjednoczył przeszło 40 organizacji kobiecych i odbywał się pod znakiem świadomości, że „kobiety polskie winny organizować opinię publiczną i umieć potępić zło w życiu społecznym”.

(Z przemówienia przewodniczącej Kongresu, pani Marszałkowej Aleksandry Piłsudskiej).

II.
Argumenty za amnestią są liczne, głębokie i w różnych

Rozpowszechniaj „GŁOS KOBIET”

mann - Fischer przeniosło się do Sztokholmu, gdzie wydano kolejny nakład.

Tymczasem Gestapo zarekwirowało w Wiedniu wydawnictwo i mianowała komisarza. Pomimo, że prawa wszelkie nabyła firma wydawnicza Hermann - Fischer, która istnieje i pracuje w Sztokholmie, policyjny nadzór komisarza w Wiedniu wydał także na kład, co niewątpliwie sprzeczne jest z wolą autorki.

Prawdopodobnie pani Eva Curie wystąpi z procesem.

tkwią płaszczyznach. Trzeba będzie powtórzyć to wszystko, cośmy pisali przed dwoma przeszło laty, kiedyśmy podjęli kampanię prasową za amnestią; mówię o amnestii z grudnia r. 1935. Poruszymy więc sprawę więźniów „kryzysowych”, „przestępców” z nędzy osobno i osobno sprawę więźniów politycznych.

Nie wątpię, że na zew o amnestii odezwie się w Polsce liczny zastęp: publicystów, dziennikarzy i pisarzy. („Il. Kurier Codz.” poruszył już w numerze z dn. 4.VII sprawę amnestii, wyrażając konieczność amnestionowania zarówno pospolitych więźniów, jak politycznych. Było to po podaniu przez prasę demokratyczną i robotniczą wiadomości o uchwale amnestyjnej Kongresu Kobiet). Możemy się bardzo różnić w poglądach politycznych, ale ośmieszmy rzeszę obywateli polskich wspólną jest chyba troska o lepsze stosunki społeczne — ich wyraz: zmniejszenie liczby więźniów; wspólne jest chyba pragnienie, żebyśmy mogli rozłożyć więzień więzień, zredukować ich liczbę, natomiast zapełniać i budować szkoły.

Dobrze się stało, że „Robotnik” w dn. 19-ym b. m. podał za „Małym Rocznikiem Statys-

tycznym” liczby więźniów. Bardzo ciekawa jest ich wymowa. W ogólnej liczbie 68,841 więźniów jest 63% Polaków i katolików, 2,7% prawosławnych i greckokatolików (przeważnie Ukraińców), 6,4% Żydów. Dla rasistów niemiły kasek! Statystyka uwzględniła wyznanie, przyczynę do sądenia o narodowości więźniów. Nie ma innych podziałów. A jakże ważne byłoby, dla orientacji opinii publicznej, rozczłonkować więźniów pod innym kątem. Zbierając dane dla poprzedniej amnestii, dowiedzieliśmy się np., że odsetek chłopów w naszych więzieniach urosł w ostatnich latach do 40, 50, 60% więźniów, a w niektórych ośrodkach kraju i więzieniach tak wysoki jest odsetek chłopów — więźniów politycznych. Dla szerokiej warstwy inteligencji miejskiej to jest rewelacja!

I, oczywiście, jest to olbrzymiej wagi argument za amnestią. Bowiem żadne różnice w poglądach politycznych i społecznych, skoro tylko funkcje mózgu nie są naruszone, nie mogą przesłonić tej prawdy, że Polska, kraj rolniczy, kraj chłopów, nie powinna mieć więźniów, tak przepełnionych chłopami.

HALINA KRAHELSKA

Przegląd prasy

SKANDALE GDAŃSKIE.

W mniemaniu, że słodkie słowa uspiły czujność Polski, hitlerowcy coraz bezczelniej uprawiają swą robotę w Gdańsku, zapominając już zupełnie, że prawa Polski oraz prawa polskiej ludności winny być respektowane. Szykany wobec ludności polskiej nie ustają. „I. K. C.” nie przeciwnik naszego M. S. Z., nawet on pisze, że już przebiega się miara, podając następujący fakt:

Robotnik polski Hinz, zamieszkały w Granicznej Wsi w pow. Gdańskie Wyżyny zapisał czworo swoich dzieci do szkoły polskiej. Właściciel domu, Niemiec, wyrzucił Hinsa z mieszkania.

Kiedy Hinz wynajął mieszkanie w Elgánowie w tymże powiecie, władze gminne i żandarmeria nie wpuszcili go do niego.

Rozpoczęła się tułaczka. Skromny dobytek polskiej rodziny moknie na deszczu. Hinzowi dano do zrozumienia, że natychmiast otrzyma mieszkanie, jeżeli dzieci pójdą do niemieckiej szkoły i wstąpi do hitlerowskiej organizacji. Hinz oczywiście odmówił.

Czyż nie nasuwa się tu koncepcja drugiego „wozu Drzymały”?

Ale o jeszcze skandaliczniejszych, bardziej groźnych i wiele mówiących kwestiach donosi „Nowa Rzeczpospolita”:

W ostatnich dniach przez granicę przejsze w miejscowości Piekło,

między Gdańskiem a Prusami Wschodnimi — przejechała kolumna samochodów ciężarowych, wiozących z Rzeszy niemieckiej do Wolnego miasta broń, amunicję, hełmy, szturmowe maski gaz., mundury, tornistry — słowem, normalny sprzęt bojowy piechoty.

Samochody przejechały jawnie, w dzień, nie zatrzymując się przy strażach celnich.

Nie działo się to w nocy ukradkiem, pojedynczymi autami, jak dawniej, ale jawnie, w biały dzień. Granica między „Trzecią” Rzeszą, a Gdańskiem stała się granicą papierową, przestała właściwie istnieć. A tego wszak domagali się hitlerowcy gdańscy jeszcze w 1935 r.

„Nowa Rzeczpospolita” twierdzi, że przemysł materiałów wojaskowych, jak i także materiałów wszelkiego innego rodzaju z Niemiec do Gdańska odbywa się stale i masowo. Grosz z tego do polskiej kasy celnej nie płynie. Pismo podaje szczegóły tego jawnego przemysłu i masowych przekraczania granicy. Na 60 milionów zł. ocenia się ten przemysł.

Polska kontrola celna jest bezsilna. Garść celników nie może się przeciwstawić zorganizowanym bandom przemysłowców, wspieranych przez celników gdańskich i posługujących się gwałtem.

KS. HLINKA, CZECHOSŁOWAKIA I POLSKA.

„Głos Narodu” powraca do sprawy stosunków czeskosłowacko-polskich i rozwija cały szereg złudzeń, które niewiadomo dla czego pokutują w pewnych (wiadomo jakich) sferach polskich na temat rzekomo polonofilskich tendencji przywódcy nacjonalistycznej partii słowackiej ks. Hlinki: Jak wygląda jego polonofilstwo? — Piszcie o tym „Głos Narodu”.

Z początkiem stycznia ub. roku przeboszeż wsi Podwik (jednej z przyłączonych do Polski wsi orawskich) otrzymał od ks. Hlinki kartkę z prośbą o wystawienie pewnej metryki. Kartka była nadana na pocztę w Ruzomberku 2.I.1937 r. i nosi na sobie odcisk stempla urzędu parafialnego w tym mieście. Na kartce podpis: „Andrej Hlinka, posłanec”. Wice przywódca słowackich autonomistów... Ale najciekawszy był adres. Napisał go ks. Hlinka w następujący sposób dosłownie:

„Dostojny R. kat. Farsky urad, Podvik, Galicia, Okupowana Orawa”. Nie Polska, lecz — „Galicia”. I na dodatek — „okupowana Orawa”.

Wystarczy, jak na „przyjaciela” Polski.

S.EK.

Sympatyczni młodzieńcy

Przed Sądem Okręgowym we Lwowie stanęli dwaj członkowie „Falangi”: Józef Pürkhhardt i Roman Królikowski, student Un. J. K., oskarżeni o ograbienie mieszkania swej gospodyni. Schwytani zostali za pośrednictwem listów gończych. Pürkhhardt skazano na 3 lata, a Królikowskiego na 2 lata więzienia. (ATE.).

Pokwitowania NA GŁODNE DZIECI HISZPANII.

Zebrane na Akademii Koła Młodz. P. P. S. „Śródmieście” w Krakowie zł. 5.
S. Majersdorf zebrał u H. Zielonego w Otwocku zł. 6.—.
S. Majersdorf zł. 2.—.
Adw. M. Gordon zł. 10.

W związku z ustawą o nowym podziale administracyjnym „terytorialnym” R. P., która weszła w życie w dniu 1 kwietnia 1938 r. wydaliśmy barwną mapę w rozmiarze 104 x 74 p. t.

RZECZPOSPOLITA POLSKA w nowym podziale 1:1.500.000
Cena zł. 4.50. Z uwagi jednak, że wydaliśmy drugi nakład tenże wydaliśmy do kwoty zł. 2.50 i to łącznie z waleczkami, opakowaniem i przesyłką pocztową. Wysyłamy po przekazanym należności na PKO. Nr. 15.738 lub przekazem pocztowym.

INSTYTUT STUDIÓW, Warszawa, Marszałkowska 48
Tel. 8.92-62.

Wyścig naokoło kuli ziemskiej

WYTWÓR WYOBRAŹNI.

Człowiek, który za naszych czasów pierwszy „zaimicjował” wyścig naokoło globu ziemskiego, nazywał się Phileas Fogg, a najciekawsze w tym jest, że Fogg wcale nie istniał.

Jest to postać powieściowa, którą wszyscy znamy z powieści Juliusza Verne’a „Podróż naokoło świata w 80 dni”. Książka ta dowodzi, że Juliusz Verne raczej był jasnovidzem, aniżeli fantystą, gdy w roku 1872 kazał swemu bohaterowi, po przezwyciężeniu różnych trudności, okrążyć świat w ciągu 80 dni.

Ten powieściowy rekord został pobity już po 17 latach, a może — szlachetniej — dopiero po 17 latach. W roku 1889 udało się pewnemu zrzędnemu reporterowi w Nowego Jorku nazwiskiem Bly objechać ziemię w ciągu 72 dni.

Po tym rekordzie minęło blisko ćwierć wieku i w roku 1913 John H. Mears objechał ziemię, postępując się koleją i statkami w ciągu 35 dni 21 godzin i 36 minut.

DROGA POWIETRZNA.

Wyścig dookoła globu ziemskiego przy użyciu samolotów rozpoczął się w roku 1924, lecz... skończył przedtym z globotrotarami.

Przed samym wybuchem wojny okrążenie ziemi wymagało 4-tych tygodni. W roku 1926 można było podróżować dookoła globu w ciągu 4 tygodni. Dwaj amerykańscy dziennikarze Evans i Wells z „New York World” objechali ziemię w 21 dni, 14 godzin i 36 minut, lecz trzecią część drogi odbyli samolotem. W roku 1928 John H. Mears i kpt. Collyer okrążyli glob ziemski w 23 dni 15 godzin i 21 minut. Tu samolot odegrał już większą rolę, gdyż wszystkie przestrzenie lądowe przebyte zostały samolotem.

W roku 1936 odbyły się wyścigi dookoła ziemi, urządzone przez wydawnictwa amerykańskie. Zwyciężył H. K. Ekina z „World Telegram”. Wrócił on na miejsce, skąd wyruszył, po 18 dniach, 11 godzinach i 14 minutach. Tego rodzaju podróże stały się dziś normalnym zjawiskiem i wcale nie trzeba się zbytnio śpieszyć, by w ciągu 2 do 3-tych tygodni okrążyć ziemię.

ZEPELINY.

Właściwy lot powietrzny dookoła ziemi datuje się od 1929 roku. Wówczas to Eckener, dyrektor zakładów Zeppelina, wyruszył na sterowcu z Friedrichsha-

fen i w 20 dni i 4 godziny odbył podróż dookoła ziemi, lecąc ponad Rosją, Tokio, Los Angeles, Lakehurst z powrotem do Niemiec. Podróż tę odbył Eckener według z góry nakreślonego „rozkładu jazdy” i bez najmniejszych przygód.

Trzej porucznicy amerykańscy Lowell Smith, Erik Nelson i I. Wage wylecieli w r. 1924 z Seattle do Dutch Harbor, nad Alaską, poczym przez Japonię, Saigon, Kalkutę, Persję i Francję wrócili do Ameryki. Podróż ich trwała 175 dni, ponieważ wszędzie zatrzymywali się.

OSTATNIE REKORDY.

Ostatnie przed Hughesem rekordy ustanowił Wiley Post, w następstwie tragicznie zmarły. Pierwszy lot, który Post odbył

wraz z Gattym na dystansie 15474 kilometrów w czerwcu 1931 roku, trwał 8 dni, 15 godzin i 51 min. W roku 1933 Post pobił swój własny rekord, odbywając lot na tej samej przestrzeni w ciągu 7 dni 13 godzin i 49 minut.

Nie można, mówiąc o lotach naokoło ziemi, nie wspomnieć o nieszczeniwej Amelii Earhart, która obrała najdłuższą drogę lotu, gdyż nad równikiem. Wiadomo, że lot doprowadzony do połowy powiódł się szczęśliwie i dopiero w drugiej połowie drogi nieszczęśliwa lotniczka znalazła śmierć w nurtach oceanu.

No i wreszcie szczęśliwszy od wszystkich swych poprzedników Howard Hughes okrążył glob ziemski w 91 godzin.

Granaty z aluminium

Niemiecki przemysł zbrojeniowy przeprowadza wciąż doświadczenia z nowymi wynalazkami w dziedzinie mordowania ludzi. Nie kotnie doświadczenia powodowane są brakiem surowców. Ostatnio — jak donosi organ wojskowy „Militärwochenblatt” — czynione są próby wyrabiania granatów z aluminium.

Mają one tę wyższość nad dotychczasowymi, że są znacznie lżejsze i gdy dotychczas szeregowiec piechoty miał w swym uzbrojeniu 8 sztuk, to aluminium będzie mógł zabrać 30 sztuk. Rzut stalowym granatem obliczono na 25 metrów, gdy aluminium bez wielkiego wysiłku osiągnie się 35 metrów.

Ale nie to są główne zalety aluminium granatów.

Wiadomo, że robotnicy metalowi niechętnie pracują przy wyrobach z aluminium, gdyż zarówno oni, jak i lekarze dawno stwier-

dzi, że wszelkie rany lub choroby tylko zdrańcy spowodowane blachą aluminium wywołują ropienia, stan zapalny i wymagają długotrwałego leczenia nawet w najbardziej korzystnych warunkach.

Z początku sądzono, iż składniki aluminium zawierają jakieś szkodliwe dla zdrowia, a przez naukę nie zbadane elementy. Przy puszczeniu to uczeni obalili, poczym zrodziła się hipoteza, iż porowata powierzchnia aluminium jest siedliskiem różnych chorobotwórczych zarazków. Nie wchodzi jednak w przyczyny tego zjawiska, jest faktem dowiedzionym, że rany zadane przez aluminium są znacznie niebezpieczniejsze od ran odniesionych od innych metali.

I ten właśnie wzgląd najbardziej przemawia w Niemczech hitlerowskich za produkcją granatów z aluminium.

Zbiory pszenicy

Międzynarodowy Instytut Rolniczy w Rzymie stwierdza, iż tegoroczne zbiory pszenicy na całym świecie opóźniają się wyjątkowo do brzo. Państwa eksportujące pszenicę będą zaspokonywać dużymi zapasami, zaś kraje importujące, jak Włochy, ograniczą swój import do rozmiarów zeszłorocznych (co zdaje się być nieścisłe wobec deficytu 10

mln. kwintali zbiorów włoskich).

We Francji zbiory pszenicy przy niosą o 20 mln. kwint. więcej niż wynosi konsumpcja. Zbiór pszenicy w Stanach Zjednoczonych zapowiadać się zadowalająco. Również wiadomości z Afryki i Azji brzmią optymistycznie. Zasiwy pszenicy w Argentynie w roku bieżącym są znacznie wyższe niż w ubiegłym.

Jeszcze o problematach teatru i o „Wielkim Repertuarze”

Nader wymowne są spostrzeżenia poniższe:

Warszawa — stolica Państwa — ma z górą milion mieszkańców (nie licząc przyjezdnych).

Pewien odsetek tej milionowej publiczności uczęszcza do teatrów co wieczór, czyli 360 wieczorów do roku (nie licząc przedstawień porannych i popołudniowych).

W okresie minionych jubileuszowych lat dwudziestu pięciu, czyli w okresie 9000 (dziewięciu tysięcy) wieczorów, na przestrzeni dwóch prawie pokoleń, liczba widzów, którzy przeżyli się przez teatry stolicy dosięgła niewątpliwie kilku milionów osób.

Otóż z tych kilku milionów widzów na wystawione, na przykład, w teatrze Polskim „Wesele” (Wyspiańskiego), które wytrzymało dwieście kolejnych przedstawień, zjawili się zaledwie około 4500 widzów *).

Mimowoli nasuwają się pytania: Czy utwor „Wielkiego Repertuaru”, odegrany na przestrzeni dziewięciu tys. (9000) wieczorów, czyli (9) razy (przy ogólnej liczbie widzów około 4500), może wywrzeć jakiś wpływ na podniesienie kultury teatralnej „wśród szerokiego mas publicznego?”

Czy utwory „Wielkiego Repertuaru” tego typu, wystawiane na przykład raz jeden w ciągu lat 25, a zagrane kolejno, według przyjętego systemu, bądź 20 razy (przy 10 tysiącach widzów), bądź nawet 30 razy (przy 15 tys. widzów), mogły się przyczynić do ugruntuowania „prawdziwego” teatru w stolicy i osiągnięcia konkretnych rezultatów w tej dziedzinie?

Pytania te, tak istotne, wymagają głębszego zastanowienia się. Teatr Polski, wystawiając od czasu do czasu utwory poetyckie, o czym mowa była w poprzednich artykułach, dowiódł niezaprzeczalnie, iż tworzenie „prawdziwego” teatru o repertuarze fundamentalnym — repertuarze zmiennym — jest poza możliwościami przedsiębiorcy prywatnego, działającego na terenie jednej lub dwóch scen teatralnych.

Dokonać tego mogą — planowo i systematycznie — tylko czynniki powołane, mające do dyspozycji szereg scen, obejmujących wszystkie rodzaje sztuki teatralnej.

Dobre chęci, ujawnione w tym kierunku przez prywatnego przedsiębiorcę teatru Polskiego, łącznie z poniesionymi przez niego ofiarami natury materialnej, zapisać należy na jego dobro.

Teatr Polski w poszukiwaniu kompensaty za straty, poniesione na utworach „Wielkiego Repertuaru”, często wpada w drugą ostateczność, wprowadzając na scenę widowiska rozrywkowe bardzo średniego gatunku.

Aczkolwiek widowiska te dobrze prosperowały i reperowały zachwiane finanse teatralne, wszelako widowiska teatralna na następnych kolejnych sztukach normalnego repertuaru teatru Polskiego świeciła przez pewien czas znowu pustkami, publiczność bowiem, zrażona i zdeorientowana gwałtownymi przeskokami od Wielkiej Poezji do płaskiej farsy, do teatru przez jakiś czas nie uczęszczała.

Łamanie repertuarowe, jak i stosowanie do wszystkich bez wyjątku sztuk teatralnych „systemu kolejnego wygrywania do reszty” — dały się we znaki gospodarce teatru Polskiego.

Deficyty teatralne wciąż się powiększały, zadłużenie zaś przedsięwzięcia wciąż wzrastało, sięgając wreszcie kwot poważnych.

Nie pomogły tworzone od czasu do czasu zrzeczenia aktorskie. Nie pomogły również połączenie się

Widownia teatru Polskiego posiada około 1000 miejsc, a więc przy przeciętnej frekwencji około 50% — liczba widzów na każde poszczególnie przedstawienie nie przewyższa przeciętnie około 500 osób, przy dziewięciu przedstawieniach liczba widzów stanowić mogła około 4500 osób.

poważnego teatru Polskiego z imieniem kabaretową „Banda”.

Z pomocą przyszło „Towarzystwo Krzewienia Kultury Teatralnej w Polsce” (TKKT).

Zaopiekowało się ono wreszcie teatrem Polskim i uratowało go od zagłady.

Takie są w krótkich zarysach dzieje powstałego w Warszawie czterdziu lat temu teatru prywatnego pod nazwą: „Teatr Polski w Warszawie”, któremu jego inicja-

tor i dyrektor przez długi szereg lat poświęcił niemało wysiłków i zabiegów oraz przeżył dużo inicjatyw i płodnej inwencji.

Obraz wyrazisty tej długoletniej działalności daje ciekawa a wyczerpująca praca jednego z niewielu znawców teatru w Polsce, p. Jana Lorentowicza, ogłoszona niedawno drukiem pod skromnym tytułem: „Teatr Polski w Warszawie 1913—1938”.

MACIEJ KRYWOSZEJEW.

Delegacja pracownicza u p. Prezesa Rady Ministrów

Ag. PAT. donosi: P. Prezes Rady Ministrów gen. Sławoj-Skłodkowski przyjął w dniu 20 lipca r. delegację Międzyzwiązkowego Komitetu Pracowników Państwowych. W skład delegacji wchodził: prezes Kwikowski (ZNP), wiceprezes Kościński (Zw. Pracowników Skarbowych) i Ryńkiewicz (Związek Telegrafików) oraz przedstawiciele następujących związków pracow-

niczych: Geske (Związek Pracowników Poczt i Telegrafów), Podgórski (Związek Niższych Pracowników Pocztowych), Gałęski (Związek Niższych Funkcjonariuszy Państwowych), Stawiński (Stowarzyszenie Urzędników Państwowych), Cieszyński (Związek Pracowników Kolejowych) i Maraszewski (Związek Pracowników Umysłowych administracji wojskowej).

W obronie koni Okólnik jest rozumny i słuszny

Niektóre pisma zaczynają już sobie dworować z okólnika p. prezesa Rady Ministrów gen. Sławoja-Skłodkowskiego przeciwko ZNACIEM SIĘ NAD KONMI, innymi słowy — przeciwko NISZCZENIU „stanu konińskiego” w Państwie Polskim. To „dworowanie” NIE MA ŻADNEGO SENSU. P. gen. Sławoj-Skłodkowski oddał swoim okólnikiem dużą usługę Polsce, i jest obowiązkiem każdego z nas POMAGAĆ organom policji przy wykonywaniu przepisów tego okólnika.

Nie chodzi mi tylko o PRZYJAŻŃ DO ZWIERZĄT, chociaż przynajmniej, że jestem PRZYJACIELEM ZWIERZĄT, a już szczególnie — koni i psów. Chodzi o coś innego jeszcze.

Gen. Ludendorff stwierdza w swoich pamiętnikach, że jednym z najcięższych kryzysów armii niemieckiej w latach 1917—1918 był „KRYZYS KONI”. Ogałac-

no wtedy na wszelaki sposób gospodarstwa rolne własnej ojczyzny i — przede wszystkim — kraje okupowane — Polskę, Litwę, Łotwę, Ukrainę, Belgię, wschodnie departamenty Francji — z resztek „zasobów konińskich”. Chabety musiały odgrywać rolę rumaków. A jednak — NIE STARCZYŁO.

Polska ma dzisiaj dużo koni i ma dobre konie. Przy największej choćby motoryzacji armii konie będą — w razie wojny — bardzo poważnym CZYNNIKIEM OBRONY. I dlatego przeciwnie koni pracować nad ich siłą, zniechęcać się nad koniami, NISZCZENIE KONI jest uderzeniem W SIĘ OBRONNĄ RZECZPOSPOLITEJ. Nie trzeba być oficerem kawalerii, ani oficerem sztabu głównego, ani rolnikiem, by zrozumieć te proste prawdy. A ludzie — często bez złej woli — NISZCZĄ KONIE, chcąc je wykorzystać „jak najszybciej”.

P. Skłodkowski uczynił po prostu to samo, co uczyniły już dawno Wielka Brytania, Francja, „Trzecia” Rzesza, Stany Zjednoczone, Związek Republiki Sowieckiej, Italia, nie mówiąc już o „sentymentalnej” Skandynawii. To też nie trzeba „pokpiwać”, a trzeba POMÓC. by ROZUMNY I SŁUSZNY OKÓLNİK był wykonywany ściśle. Taka codzienna, przypadkowa pomoc jest też udziałem „szarego obywatela” w przygotowywaniu obrony Państwa.

ARCHIWISTA.

Mydło i krem do golenia. — Woda lawendowa
SZACHA
Najlepsze — najtańsze.

Herm na zur Mühlen

MARIONETKI

z niemieckiego przełożyła
HALINA PILICHOWSKA.

Mała Margery przybyła z Nowego Jorku, ale równie dobrze mogłaby przybyć z Alabamy czy jakiegokolwiek innego „dzikiego” stanu.

Europa wytrąciła ją z równowagi. Zdumionymi oczami przypatrywała się starym gmachom, a Europejczyki, ludzie dziwni z prastarą, tak dla Margery niezrozumiałą tradycją, sprawiali na niej raczej nie miłe wrażenie. W jadłalni pensjonatu, szeroko rozwartymi niebieskimi oczami dziecka bezustannie pytała: Co teraz będzie?

Zachowywała się trochę niezręcznie i trochę bezradnie, jak młody pies, który się zabłąkał pomiędzy dobrze wytresowanymi, starszymi psami. I jak bardzo młody pies miała bezgraniczne zaufanie do wszystkich ludzi, co, oczywiście, doprowadzało ją do okrutnych rozczarowań. W chwilach takich uciekała do swych marionetek. Spoglądano wówczas ze zdumieniem, że martwe bezduszne lalki były dla niej znacznie bliższe, niżeli wszyscy otaczający ją ludzie.

A więc był tam poczciwy pies Toby, który przybiegał

na najłżejsze bodaj skinienie, i równie grzeczna myszka Micky. Józefina Baker natomiast broniła się przed wszelkimi zakusami na jej niezależność. Nie chciała nigdy tego, czego chciała mała Margery, miała własne pomysły, własne życzenia i walka pomiędzy Margery i Józefiną Baker była bardzo emocjonująca i nieomal wstrząsająca.

Margery usiłowała raz po raz narzucić swą wolę opornej marionetce. Marionetka się złościła, wykrzykiwała i robiła to, co chciała. A Margery stała się coraz bledsza i okryła jej twarzyczka przybierała zatrażającą twarde rysy. Po niezliczonych ćwiczeniach zwyciężyła ostatecznie Margery i na obliczu jej wykwitł uśmiech taki, jaki się zazwyczaj widuje na twarzach dyktatorów.

„No i cóż — zatryumfowała — przełamalam w końcu jej upór”.

Pokonana marionetka złożyła głęboki ukłon i zaczęła tańczyć tak, jak Margery chciała. Grymas na twarzy Józefiny Baker zaczął jak gdyby łagodnieć i nagle wzięła we mnie fala bezsensownego współczucia dla tego bezdusznego, zwyciężonego stworzenia.

Pewnego razu dała mi Margery sznurki do ręki. „Może pani wprawi lalki w ruch”.

Spróbowalam tego z pewnym lękiem. Ale po niewielu już chwilach ogarnęło mnie niezwykle uczucie: uczucie władzy nad czymś, nie: nad kimś innym. Albowiem lalka nabierała od razu życia i ja byłam życia tego panem.

WIADOMOSCI SPORTOWE

PLYWANIE

WYJAZD PLYWAKOW NA MISTRZOSTWA EUROPY NIEPEWNY.

Wyjazd pływaków polskich na mistrzostwa Europy do Londynu prawdopodobnie nie dojdzie jednak do skutku. Waterpoliści nie pojadą już napewno, możliwy jest więc tylko wyjazd Haidricha, Karliczek bowiem który nie stawili się na mistrzostwach Polski, tym samym nie bierze udziału w meczu z Finlandią, nie wchodzi w ogóle w rachubę.

PLYWACY FINSCY PRZYJADĄ DO WARSZAWY W PIĄTEK.

Pływacka reprezentacja Finlandii na mecz z Polską przyjedzie do Warszawy w nadchodzący piątek wiecz. ROZGRYWKI O MISTRZOSTWO WARSZ. LIGI OKRĘGOWEJ.

Rozgrywki o mistrzostwo warsz. Ligi okręgowej na sezon 1938/39 rozpoczynają się 14.VIII. W rozgrywkach tych biorą udział następujące kluby: Skra, Okęcie, Znicz, Granat, F. Bema, Orkan, PZL, CWS, Legia i PWATT. Rozgrywki trwać będą w grupie jesiennej do 13 listopada.

POWITANIE BRAZYLJSKICH PIŁKARZY W OJCZYZNIE.

W Rio de Janeiro owacyjnie witano reprezentacyjnych piłkarzy brazylijskich po powrocie z Europy. Entuzjazm tłumów był tak gorący, że musiała interweniować policja, aby uchronić piłkarzy od naporu publiczności. Kilkanaście osób zabrało gotowie ratunkowe.

W wywiadzie, udzielonym dziennikarzom, słynny piłkarz Leonidas oświadczył, że spośród wszystkich piłkarzy, zgromadzonych na mistrzostwach świata, największe wrażenie zrobił na nim: Wilimowski, Nejedly i Meazza.

Warto zaznaczyć, że gracze brazylijscy mieli szczególną pretensję do swego speakera radiowego, który w swych transmisjach ujemnie wyrażał się o brutalnej grze brazylijskich. Speaker powrócił do kraju na innym statku, niż piłkarze, obawiając się, że mu „wygarbują skórę”, jak mu to obiecywano.

WIOSLARSTWO

REGATY WIOSLARSKIE W WŁOCŁAWKU.

Doroczne regaty wiosłarskie w Włocławku odbyły się przy udziale 12 klubów wiosłarskich z Warszawy, Bydgoszczy, Grudziądza, Płocka, Torunia, Kalisza i Włocławka. Rozegrano łącznie 16 biegów, które w punktacji drużynowej dały zwycięstwo Kolejomu KW Bydgoszcz 51 pkt. 2) TW Warszawa 29 pkt. 3) TW Włocławek 24,5 pkt. 4) TW

List do Redakcji

W pismach pojawiły się wzmianki o moim zwracaniu się do adwokatów z żądaniem nie wymieniania mego nazwiska w procesie. Żądania te miałem popierać groźbami.

Oświadczam, że nie zwracałem się w ogóle z taką sprawą do żadnego z obrońców.

Nadmieniam, że wobec bliskiego procesu i wobec mego wyjazdu nie będę więcej prosił szerszych kłamstw. Nie jest to jednak równoznaczne z obietnicą amnestii dla kalumniatorów.

MELCHIOR WĄKOWICZ.

Płock 21 pkt. 5) Policjny KW Bydgoszcz 18 pkt.

MIEDZYNARODOWE REGATY ŻEGLARSKIE W Sopotach.

W międzynarodowych regatach żeglarskich w Sopotach brały udział następujące jachty polskie: „Danuta” — Polskiego Klubu Morskiego w Gdańsku, „Bystry” — Oficerskiego Yacht Klubu w Gdyni i „Lotny” — Yacht Klubu Polski w Gdyni. Danuta uzyskała pierwszą nagrodę oraz dwie drugie nagrody i zdobyła puchar przechodni, ufundowany przez Senat Wolnego Miasta Gdańska dla najlepszej „szóstki”.

ROZNE WIADOMOSCI

URZĄDZENIA SPORTOWE NA TERENIE GDYNI.

Plan budowy urządzeń sportowych w Gdyni na lata najbliższe przewiduje powstanie szeregu stadionów sportowych, rozrzuconych we wszystkich częściach miasta. Dotychczas Gdynia posiadała jeden tylko stadion.

Nowy stadion powstanie na Radłowie. Nowy ten ośrodek sportu ma zawierać: a) stadion dzielnicowy z bieżnią, 5-cio torową długości 400 mtr. z trybunami na 3000 miejsc siedzących i 5000 stojących, b) stadion pomocniczy z bieżnią 4-ro torową na 400 mtr. z trybunami na 2000 miejsc siedzących i 3000 stojących, c) dwa boiska treningowe do piłki nożnej, 3 tory bieżni na 100 mtr., skocznie, trybuny ziemne na około 400 miejsc, place siatkówki i koszykówki, d) budynek klubowy przy każdym boisku treningowym z natryskami, świetlicą, pokojami klubowymi i schroniskiem dla zespołów sportowych, e) boisko szczyptor niaka dla młodzieży, palanta i t. d., f) boisko hokeja na trawie i hasezy, g) 5 placów tenisowych, h) plac ćwiczeń gimnastycznych, i) halę gimnastyczną.

W innych dzielnicach Gdyni komi-

sariat rządu postanowił urządzić pro wizoryczne boisko gimnastyczne, wyposażone w sprzęt. Z boisk tych korzystać będzie bezpłatnie młodzież szkolna.

BOJKA NA KONGRESIE KOLARZY.

Odbyły w Sofii kongres bułgarskich kolarzy zakończył się niebywałym skandalem. Przy wyborach na przewodniczącego współzawodniczyli, listy dwóch ugrupowań Związku kolarskiego. Każda grupa wybrała swego przewodniczącego, z których każdy usiłował zająć miejsce przy stole prezydiatnym. Pomiędzy delegatami, którzy obecni byli w liczbie 500, wynikła bójka, której kres położyła policja, z trudem opróżniając salę.

W FINLANDII ROZPOCZĘŁY SIĘ JUŻ PRZYGOTOWANIA DO OLIMPIADY.

Z Helsingforsu donoszą, że burmistrz h. Helsingforsu przesłał przewodniczącemu międzynarodowego komitetu olimpijskiego, hr. Baille-Latour, depeszę, w której oficjalnie go zawiadamia o przyjęciu propozycji organizacji olimpiady przez Finlandię. We wtorek odbyła się w Helsingforsie specjalna konferencja, na której rozpatrzone projekty odpowiedniego przebudowania i rozszerzenia stadionu sportowego.

LEKKOATLETYKA

GIERUTTO NA CZWARTYM MIEJSZU W SZTOKHOLMIE.

Na olimpijskim stadionie w Sztokholmie odbyły się w środę wieczorem wielkie międzynarodowe zawody lekkoatletyczne z udziałem amerykańskich lekkoatletów. Był to pierwszy start amerykańskich zawodników w biegu na 100 mtr. w Europie. Zawody, które zgromadziły przeszło 18 tysięcy widzów przyniosły szereg doskonałych wyników. Z Polaków startował jedynie Gierutto. Zajął on w rzucie kulą czwartą miejsce (wynikiem 15,28 mtr.), ale udało mu się pokonać słynnego fińskiego miotacza Kotkasa.

Maturzysci a szkoły akademickie

W związku z wejściem w życie nowej ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, maturzysci, którzy uzyskali świadectwa dojrzałości w roku bież., zostaną powołani w jesieni przed rozpoczęciem studiów akademickich do odbycia służby wojskowej.

Ministerstwo WR. i OP. zwraca uwagę, że w interesie tych abiturientów leży, aby ci z nich, którzy zamierzają uczęszczać do szkół akademickich, już jesienią

r. b. dopełnili wszystkich warunków, koniecznych do wstąpienia na daną uczelnię.

Warunki przyjęcia, jak terminy wnoszenia podań, wykaz potrzebnych dokumentów, terminy składania egzaminów wstępnych podadają do wiadomości odnośnie szkół akademickie. Ministerstwo WR. i OP. zachęca zatem młodzież do ubiegania się o przyjęcie do szkół akademickich już jesienią r. b.

Mieszkańcy wsi w Polsce przeważnie mieszkają w jednej izbie

Według danych spisu ludności z roku 1931 na wsi w Polsce istnieje 4.472.156 mieszkań, w których zamieszkuje 23.096.698 osób. Mieszkań jednoizbowych jest 2.298.700

(51,4 ogółu izb) zamieszkuje je 11.023.114 osób, t. j. 47,7%, dwuizbowych 1.580.805 (35,4% ogółu izb), trzyizbowych i więcej 579.048.

Film kolorowy

Wbrew przewidywaniom sprawa kinematografii kolorowej posuwa się naprzód złotym krokiem. O dr. 1934 nakręcono na całym świecie zaledwie 26 pełnoprogramowych filmów kolorowych. Ponadto niektóre z tych obrazów zawierały tylko jeden lub dwa akty w kolorach. Statystyki kaso-

we wykazały, że filmy w kolorach naturalnych nie przyciągają bar dziej publiczności aniżeli filmy czarno-białe. Kolor nie stanowi więc specjalnej atrakcji. Filmy kolorowe nakręcone były w Stanach Zjednoczonych, w Anglii we Francji i w Niemczech.

Tańczyła, skakała tak jak sobie tego życzyłam. Sznury w moim ręku były jej życiem, o którym mogłam decydować, były jej losem, który moim podlegał rozkazom. Margery nie przestawała się uśmiechać.

„Prawda, że to piękne?” — pytała

I nagle przebiegł mnie zimny dreszcz, albowiem podczas tej zabawy odkryłam w sobie coś, co wzbudzało we mnie wstręt: żądza panowania, żądza tyranizowania. Sznurki się rozluźniły — nie mogłam już za nie po ciągać — i marionetka osunęła się na podłogę.

I leżała tak obok innych, obok zanego psa Toby i potulnej myszki Micky, obok podrygującej lampy i rozhasanej piłki, obok marynarza i „szlifbruka”. Mała Margery pobierała to wszystko z podłogi, sznurki nawinęła na kole, aby się nie poplątały i ułożyła lalki w dużym pudle.

„Teraz już pani rozumie?” zapytała mała Margery.

Tak, teraz zrozumiałam; rozumiałam znacznie więcej niż sama Margery. Zrozumiałam ucieczkę jej do stworzeń, które podlegały jej władzy, rozumiałam przyczynę wszystkich okropności naszego świata. I rozumiałam również bezradność ludzi, biednych marionetek życia, które — gdy się już wytańcza i wyhasają — opadają z sił i wówczas kładzie się je do pudła.

I długo jeszcze po tej próbie z marionetką miałam bolesną świadomość, iż czuję sznur, na którym jestem uwiązana.

Strajk budowlanych w Łucku o stosowanie obowiązującej umowy

W Łucku z końcem marca b. r. została zawarta umowa zbiorowa na robotach budowlanych, określająca stawki płac według kategorii robotników i rzemieślników. Umowa, zarejestrowana w Inspektoracie Pracy 5-go Okręgu w Lublinie, obowiązywała na miasto Łuck i powiat.

Firma Rachman i Ska nie stosowała się do umowy. Robotnicy zażądali płac według umowy, jednak po bezskutecznych wysiłkach w celu polubownego załatwienia zatargu, tak w Inspektoracie Pracy w Łucku i Starostwie

jakiu przedsiębiorców, postanowili ogłosić strajk. Strajk rozpoczął się w dniu 15 lipca b. r.; obejmuje on 60-ciu robotników.

W dniu 17.VII. b. r. zwołano Ogólne zebranie członków Zw. Budowlanych, na które zaproszono sekretarza Okręgowego z Kowla.

Po dyskusji robotnicy postanowili wytrwać w strajku aż do osiągnięcia wysuniętych postulatów. Strajk trwa nadal.

Kaflarze w Siemiatyczach zwyciężyli

Strajk okupacyjny robotników kaflarskich w Siemiatyczach po 30-dniowej akcji strajkowej został zakończony na obustronnej konferencji przy udziale p.p. inspektora okręgowego i obwodowego w Białymstoku.

Robotnicy otrzymali podwyżkę płac w granicach od 5 — 30%. Zwycięstwem robotników - kaflarzy jest zniesienie 6 kategorii płac na kat. i podciągnięcie najmniej zarabiających od 2,8 gr. za kafel do 4 gr.

Stawki płac dla kaflarzy zostały ustalone: I — 4,60, II — 4,25 i III — 4 gr. za kafel; dla pomocy — z 90 gr. do 1,25 dla kobiet i dla mężczyzn 2,40, oraz dla zarabiających mniej, niż 2,50 dziennie 10% podwyżki.

W dniu 18 lipca 400 robotników kaflarskich przystąpiło do pracy.

Zarząd Związku w imieniu wszystkich strajkujących robotników, tą drogą składa proletariackie podziękowanie za udzieloną pomoc moralną i materialną i potwierdza odbiór następujących kwot:

Centr. Związek Rob. B., D., C. Bielski P. zł. 53,50, Hajnówka zł. 26,47, Milejczyce zł. 50,40, Orla zł. 42,55, Grodno zł. 15,00, Białystok zł. 29,80, Rada Związków Zawod. Bielski P. zł. 34,82, Związek Pracowników Skarbowych, Siemiatycze zł. 50,00, Zebrane wśród inteligencji pracującej w Siemiatyczach zł. 61,00, razem zł. 363,54.

ZBRODNICZY ZAMACH, CZY WYBRYK WYROSTKÓW.

Na szosie państwowej Nowy Sącz - Grybów na terenie gromady Cieniawa nieucieczki dotychczas sprawy zabarykadowali drogę, ustawiając na niej dwie przeszkody. Do jednej z nich posłużyli się wyrwaną z mostu belką, a w niedalekiej odległości usypali duży stos kamieni w poprzek całej jezdni. Barykada ta, ustawiona na zakręcie, groziła poważnym niebezpieczeństwem dla pojazdów, zjeżdżających od strony Grybowa.

Na przeszkodzie tę najechał, zdążający z Nowego Sącza do Grybowa, samochód osobowy p. M. Paszkowej, prowadzony przez szoferę Jana Michałaka. Kierowca w ostatniej chwili spostrzegł przeszkodę i zatrzymał wóz, który mimo to jednak wpadł na barykadę. Wóz został lekko uszkodzony.

POGRZEB TRAGICZNE ZMARŁEGO LOTNIKA.

W Kielcach odbył się pogrzeb tragicznie zmarłego kpt. Tadeusza Makowskiego, pilota z Torunia, który biorąc udział w krajowych zawodach szybowcowych w Małostwie zginął śmiercią lotnika w okolicach Końskich.

ŚMIERĆ WSKUTEK WŚCIEKLIZNY.

W Zgierzu zanotowano wypadek śmierci z powodu wścieklizny. 12-letni Henryk Zelman, syn kupca, został przed paru tygodniami pokąsany przez psa. Wczoraj dostał on nagłe silnego ataku. Lekarz pogotowia stwierdził wściekliznę.

i polecił odwieźć chorego chłopca do szpitala. W drodze chłopiec zmarł.

TRAGICZNY WYPADEK.

Przybyły do Kobylnia na odpust ze Lwowa ks. Władysław Haduch został w czasie kąpiei w rzece Stryj porwany przez prąd i zatonął. Ciało wydobyto. Wszelkie uruby ratunku, pozostały bez wyniku.

POGROM NAGUSÓW.

Policja przeprowadziła na plaży w Jaremczu kontrolę strojów kąpielowych. Kilka łemniczek ukarano doraźnie mandatami karnymi za budzenie zgorszenia publicznego.

WYROK NA MATKOBÓJCZYNIĘ.

Przed Sądem Okręgowym odbyła się rozprawa przeciw 22-letniej Elzie Matejowej, nieślubnej córce gospodyni z Krzyżownik, Speidowej, oskarżonej o zabicie swej matki w kwietniu b. r. Jak już donosiliśmy, Speidowa eksmitowała wówczas córkę wraz z mężem i dzieckiem w wyniku sporów majątkowych. Po eksmisji, kiedy matka wróciła do domu, aby zabrać chleb i cukier doszło między nią i matką do sprzeczki, w czasie której ugodziła matkę łopatką w głowę i zabiła ją. Sąd skazał matkobójczynię na 4 lata więzienia.

Z BRAKU OPIEKI.

6-letnia Julianna Nowakówna z gm. Książ Wielki w pow. miechowski niosąc na rękę swego 4-miesięcznego brata Mariana, upadła z nim na ziemię tak nieszczęśli-

wie, że chłopczyk doznawszy pęknięcia czaszki, natychmiast zmarł.

STRAŻNIK SOWIECKI ZASTRZELIŁ DZIEWCZYNĘ NA POLSKIM TERYTORIUM.

Na terenie Kisorycz w pow. sarnieńskim sowiecki strażnik graniczny przeszedł na terytorium Polski i tu zastrzelił z karabinu, 16-letnią dziewczynę Marię Kiryiczuk, po czym zbiegł zagranicę.

Władze polskie zgłosiły protest do granicznych władz sowieckich.

PIORUN ZABŁ DZIECKO.

W Szczuczynie Nowogrodzkim podczas burzy piorun uderzył w most, pod którym ukryli się dzieci. Zabita została 4-letnia dziewczynka i porażony chłopiec 12-letni.

DZIECKO ZASYPANE PODCZAS ZABAWY.

Tragiczny wypadek wydarzył się w czasie wycieczki dzieci z przedszkola w Stanimierz, pow. Przemyski, woj. Lwowski. 7-letnia dziewczynka została zasypa na ziemię w czasie zabawy. Mimo natychmiastowej pomocy lekarskiej dziecko zmarło.

DZIAŁ LEKARSKI

Dr. Daniel GISER
WENERYZCZNE PĘCIOWE
Lecznica wlasna Chmielna 47 10-6.

Tragiczna wycieczka przez przełom Dunajca

Z przystani w Pieninach spływała na czterech połączonych łodziach przełomem Dunajca do Szczawnicy wycieczka złożona z 8-miu osób. Łodzie kierowane były przez zawodowych flisaków, Mariana Koterbę i Wojciecha Pienia.

W czasie spływu jedna z łodzi zawadziła spodem o skałę podwodną, i poczęła zanurzać się w rzecę. W celu zepchnięcia łodzi ze skały flisak Koterba wskoczył do wody. W tym jednak momencie przestraszone nagłym zachowaniem się łodzi dwie łemniczki, mimo, że żadne niebezpieczeństwo już im wówczas nie groziło, wyskoczyły z łodzi, wpadając na Koterbę.

Jedna z nich chwyciła go kurczowo za szyję, tak, że ten po dramatycznej walce pośzedł na dno. Mimo wolnej sprawczyń wypadku wyratował drugi flisak, który doprowadził łodzie do brzegu.

Mimo wezwania drugiego flisaka, do zachowania spokoju, również inni pasażerowie wyskoczyli z łodzi do Dunajca, dopływając do brzegu.

Zwłoki Koterby znalezione w kilka godzin po wypadku w dolnym biegu Dunajca.

Kącik radiowy

DZIS, 22 lipca — PIĄTEK.
16.45 „COP” — reportaż.
19.00 Piosenki polskie.
19.30 Koncert rozrywkowy.
22.00 Muzyka kameralna: L. v. Beethoven.

ROSŃA KADRY FACHOWCÓW RADIOWYCH.

Rozgłośnia krakowska, przy współpracy Muzeum Przemysłowego i Wojewódzkiego Instytutu Rzemieślniczo-Przemysłowego, zorganizowała kurs instalacji anten i usuwania zakłóceń w odbiorze radiowym. W kursie wzięło udział 64 słuchaczy, którzy po zakończeniu kursu w formie egzaminów ustnych i pisemnych, otrzymali odpowiednie dyplomy.

Dzięki zgodzie Dyrekcji Poczty i Telegrafów, imienne listy absolwentów kursu umieszczone będą we wszystkich urzędach pocztowych Okręgu Krakowskiego, dzięki czemu zainteresowani będą mogli łatwo zorientować się, kto jest odpowiedzialnym fachowcem przygotowanym do wykonywania instalacji antenowych i zabezpieczania źródeł zakłóceń.

Na kursie, który odbywał się w gmachu Muzeum Przemysłowego, reprezentowane były prawie wszystkie firmy radioinstalacyjne Krakowa oraz elektrownie powiatowe.

Wobec podwójnego kursu i potrzeby tego rodzaju fachowców, następny kurs zorganizowany będzie w jesieni.

Radio warszawskie

PIĄTEK, 22 lipca.
WARSZAWA I. 6.15 Pieśń. 6.20 Muzyka (pięty). 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik. 7.15 Ork. wojsk. 11.57 Hejnał. 12.03 Aud. połud. 15.15 „Głosno szumią Gopla fale” — aud. dla dzieci starszych. 15.30 Rozmowa z chorymi. 15.45 Wład. gospod. 16.00 Walce, romanse i serenady w wyk. Orkiestry Lwowskiej. 16.45 „C. O. P.” — reportaż. 17.00 Muz. tan. (pięty). 18.00 Rzeczy czy kawe. 18.10 Utwory fortep. w wyk. Arno Heintzgo (z Łodzi). 18.45 Nowości literackie. 19.00 Pieśni polskie. 19.20 Pog. akt. 19.30 „W romantycznym kafelekodzie” — koncert rozrywkowy. W przerwie „Zgubiona torebka” — skecz. 20.45 Dzieńnik i pog. 21.00 Skrzynka rolnicza. 21.10 „Dawne piosenki”. 21.50 Wład. sportowe. 22.00 Beethoven (pięty). 22.55 Przegląd prasy i ost. dzień. WARSZAWA II. 13.00 Koncert rozrywkowy (pięty). 14.05 Parę informacji. 14.10 Program na jutro. 14.15 Soliści: Cezary Kowalski (baryton) i Tadeusz Zygałdo (skrzypce). 15.00 Wład. sportowe. 15.05 Zespół Lewandowskiego. 17.00 Pog. akt. 17.10 Ork. symf. (pięty). 18.10 Muz. lekka i tan. (pięty). 22.00 „Ogródki Jordanowskie” — felieton. 22.15 Jodlerskie piosenki (pięty). 22.30 Muz. tan.

SOBOTA, 23 lipca.

WARSZAWA I. 6.15 Pieśń. 6.20 Muzyka z płyt. 6.45 Gimnastyka. 7. Dziennik. 7.15 Ork. wileńska. 12. Hejnał. 12.03 Aud. połud. 15.15 „Leśna królewna” — słuchowisko dla dzieci. 15.45 Wład. gospod. 16. Koncert rozrywkowy. W przerwie „C. O. P.” — reportaż. 17.55 Program. 18. Nasz program. 18.10 „Gdy śpiewał Szalapiń” — reportaż. 18.45 „Mort” (kwadrans poetycki). 19. Rec. karnetowy J. Madei. 19.20 Pog. akt. 19.30 Ludowe melodie Wileńszczyzny. 20. Audycja dla Polaków za granicą. 20.45 Dziennik i pog. 21. Piosenki dla dzieci do dzieciaków — pog. dla gospodyni. 21.10 Kapela ludowa. 21.40 Transm. z meczu piłkarskiego „Polska — Finlandia”. 22. Godzina niespodzianek. 22.10 Ostatni dzień. WARSZAWA II. 13. Skrzypce z płyt. 13.50 Parę informacji. 15.55 Program. 14. Koncert rozrywkowy z płyt. 15. Wład. sportow. 15.05 Zespół Rynasa. 17. „Suszenie grzybów”. 17.15 Debussy i Ravel z płyt. 18.05 Muzyka lekka i tan. z płyt. 22. Pieśni ang. i amer. 22.25 Muzyka tan. z płyt.

Tabela wygranych

3 dzień ciągnięcia II klasy 42 Loterii Państwowej

I i II ciągnięcie

GŁÓWNE WYGRANE.

125.000 zł.: 53377.
15.000 zł.: 27393.
10.000 zł.: 30200.
Po 2.000 zł.: 14854 68207 70200.
Po 1.000 zł.: 18204 46047 52287 68178.
1.000 zł.: 74055.
Po 500 zł.: 23549 27154 57504 97999 134980.
Po 500 zł.: 6248 13827 17160 32492 33065.

Po 250 zł.: 7562 18103 22445 23811 34187 36605 51134 52755 58915 60969 63268 63389 65576 72779 75316 75453 76225 83438 85483 86037 88884 89399 94715 101807 109342 111980 119541 120815 123202 130515 147090 150351 153979 42978 65631.

Wygrane po 125.—

377 1755 909 2109 536 689 3038 230 979 4418 614 790 5668 6029 457 533 860 66 7234 562 677 743 90 964 8092 597 846 9171 354 516 10 738 72 98 908 77 11070 217 12459 13210 14000 716 806 15272 323 67 79 16318 723 51 820 68 17000 597 987 18245 21080 809 67 620 22260 533 23055 270 562 787 24310 821 26431 674 861 26375 725 27805 28023 468 672 969 29177 329 617 29 956 30026 701 814 57 31144 264 773 84 32372 901 33251 444 70 33 640 34313 694 701 35099 373 36186 716 42 68 911 37260 347 470 587 737 833 38502 39021 30 40170 560 708 41226 975 42041 866 43194 228 874 801 981 44562 657 611 450 45393 412 83 834 46147 291 47143 48390 743 86 49327 69 420 60 125 642 51317 663 65 52046 169 651 979 53282 467 931 54334 536 852 55138 229 489 771 56811 487 546 790 908 57325 677 881 58013 740 59630 60 177 475 980 61250 593 62066 405 900 63138 39 216 975 64133 646 65187 382 876 67029 171 60 607 9 821 950 68178 69100 466 612 65 74 70172 716 718556 982 72118 205 46 379 660 67 85 772 73076 221 360 475.

76993 190 301 77078 272 381 990 78139 299 79104 319 415 31 702 80106 270 738 942 81171 544 82319 487 546 83279 689 781 84724 889 950 62 85223 773 969 86158 358 90 92 96 627 735 46 96 814 87141 352 68 690 766 88208 49 440 59 720 845 919 45 89746 90227 29 623 803 91377 92322 542 75 779 894 93170 425 585 95 94008 694 958 95002 9 119 300 418 909 96411 935 97605 725 93 98020 119 244 587 610 32 63 99551 800 100270 639 840 42 67 101404 509 635 53 102663 103612 104140 573 661 91 846 105073 176 513 106397 585 717 107064 707 25 108021 109432 917 10692 111122 236 658 758 112346 627 113043 80 508 712 114617 872 115071 155 258 735 116021 2360 643 720 869 117122 447 118421 523 784 119074 364 833 120265 674 121474 560 724 25 952 70 122 108 540 623 85 801 70 12325 215 383 440 935 124226 309 610

125001 185 414 126237 127571 128025 233 758 129231 130548 727 131653 64 930 132519 133027 267 134173 692 135102 55 136240 486 737 853 978 137194 238 691 803 919 138659 139001 390 93 622 815 140269 328 488 525 141091 554 41 889 909 142419 83 515 728 143158 349 432 97

855 144170 615 41 726 145040 542 67 611 20 146183 755 147152 313 586 148217 306 846 49016 212 34 387 571 806 44 915 150046 112 70 351 443 151397 406 22 538 705 152234 551 85 684 153842 154109 273 80 389 539 838 963 95 155488 671 702 843 907 56 156731 157096 660 987 158165 159137 382 983

Wygrane po 62.50.

63 110 264 351 522 83 892 1022 310 430 90 503 20 600 82 706 34 867 2414 636 689 712 46 987 8134 265 307 552 92 636 90 849 4073 237 717 37 899 5049 182 307 14 424 55 136 750 69 815 989 6166 422 743 7 670 89 283 404 656 704 831 89 8043 140 375 662 782 854 66 72 922 9231 500 677 877 913 10004 111 209 521 733 89 890 950 11063 124 203 310 30 84 508 764 12318 416 99 630 70 84 882 12328 415 747 79 94 891 901 55 14014 106 279 459 885 15029 626 855 970 92 16091 117 51 206 381 82 428 763 17178 90 259 516 58 660 709 933 18431 35 19212 54 417 81 827 908 11 604 23334 401 83 679 958 24478 903 25180 249 319 476 504 618 794 909 24071 176 77 229 519 94 710 81 884 982 27099 388 436 591 606 14 805 981 28011 235 489 636 38 29074 159 227 52 92 93 414 569 91 702 24 949 30089 236 487 598 656 749 31159 272 494 32075 697 634 761 33016 73 809 768 34146 266 689 841 954 35110 17 31 330 71 400 534 38210 53 458 569 698 832 950 91 37033 195 213 318 67 511 17 854 917 39005 212 379 521 75 790 809 40524 623 86 753 820 93 997 41161 239 601 849 938 43480 504 745 824 44116 208 70 880 45107 520 700 71 862 46028 531 783 850 47254 430 97 607 555 67 673 918 48032 47 126 70 365 798 49033 191 355 90 467 739 9 806 50019 413 41 542 78 715 843 51010 340 542 757 52145 227 306 24 485 670 812 923 53087 94 206 487 542 866 54023 591 667 755 66 833 55016 53 108 20 325 56289 456 534 57115 220 669 58283 120 59780 60 296 434 566 74 86 700 61085 312 61 410 79 92 865 951 62208 82 455 652 98 691 729 933 63382 753 873 64529 75 839 65044 165 97 355 882 996 66057 83 311 508 658 708 103 72 67036 62 231 479 727 65 983 68171 417 560 67 763 818 930 69003 66 80 82 213 436 714 869 70145 345 633 780 807 978 71208 48 428 79 507 89 607 81 860 72065 70 660 937 73080 205 360 9 495 760 74887 97.

75055 277 458 628 76307 37 412 597 694 747 953 92 77019 148 322 730 939 78192 268 615 973 79210 56 430 530 629 86 80066 92 246 389 588 652 713 950 96 81117 212 53 61 744 851 963 82100 207 423 713 960 83366 96 414 683 84276 437 741 843 99 85251 427 601 86044 62 285 87002 518 78 838 915 70 801 86044 62 285 8909 89042 214 97 411 90022 260 584 521 91006 404 61 556 650 801 969 84 92198 732 63 93011 23 292 553 54 911 9 94214 48 360 419 514 601 78 98 852 941 95134 204 317 608 46 55 796 901 39 96499 785 827 97164 398 527 934 98019 23 31 168 86 255 375 604 90006 102 29 93 315 565 875 82 932 90.

100245 83 634 870 101123 82 313 35 967 102326 657 749 817 103468 563 94 871 104034 708 807 42 948 105077 173 268 357 67 514 52 680 860 106178

381 412 36 108028 53 546 796 109179 444 534 71 74 78 960 110037 98 259 585 87 657 969 111378 67 289 112220 452 85 502 32 113138 85 290 324 441 748 114020 43 67 243 943 83 115235 602 28 116564 947 75 117247 602 49 118013 247 583 647 775 119410 513 120824 925 121752 122554 554 658 757 943 123119 37 293 853 124283 338 458 61 869

125559 777 842 126664 963 127478 128295 424 96 841 129047 279 695 806 130132 258 95 520 71 623 782 131202 345 89 532 761 971 132089 308 16 48 912 133495 134097 452 76 135069 248 63 818 136191 137014 126 76 319 39 638 701 900 97 138004 157 508 139044 92 656 72 715 835 140082 120 70 266 303 520 141290 529 685

ŻYCIE WARSZAWY

Tragiczna noc w podmiejskiej willi

Łańcuch zbrodni tajemniczego opryska

W Gołkowie za Piasecznem (pow. grójcki) dokonano ohydnej morderstwa na osobie właściciela sklepu naczyni metalowych i willi Edmunda Chrostowskiego, lat 65, zamieszkałego tam wraz z żoną i rodziną.

Tajemniczy gość.

Około godz. 2-jej w nocy przez okno do pokoju w którym spali Chrostowscy wtargnął jakiś osobnik i usiłował z szufladki nocnego stolika, stojącego przy łóżku skraść złoty zegarek. Gdy otwierał szufladkę, poruszył stolik. Hałas obudził Chrostowskiego, który przytrzymał mężczyznę i pociął go w szyję.

STRZAŁ W NOCY.

Krzyk Chrostowskiego „ratujcie” usłyszała służąca, zanim jednak zorientowała się w sytuacji, padł strzał. Gdy wbiegła do pokoju, gdzie spali Chrostowscy zobaczyła, leżącego na po-

ścieli w kałuży krwi Chrostowskiego i omdlała z przerażenia jego żonę. Chrostowski został trafiony przez bandytę w czoło, ponosząc śmierć na miejscu.

DROGA ZBRODNIARZA.

Gdy doprowadzono do przynajmniej żonę Chrostowskiego, opowiedziała, że obudziła się w chwili, gdy padł strzał i widziała, jak jakiś mężczyzna uciekał przez okno.

Natychmiast zawiadomiono policję, która wszczęła energiczne dochodzenie. Ustalono, że bandyta dostał się na teren willi nie furtką, lecz przeciął drucianą siatkę i przez otwór wszedł do ogrodu, a następnie przez okno dostał się do mieszkania.

Na miejsce zbrodni przybył komendant powiatowy z Grójca oraz zastępca naczelnika Wojew. Urzędu Śledczego z Warszawy komisarz Motoczynski.

Po zbadaniu terenu odłożono dalsze badania do dnia następnego. Natychmiast po zbrodni zarządzone obławę, która narazie nie doprowadziła do ujęcia mordercy.

TA SAMA TAKTYKA.

Policja przypuszcza, że morderstwa dokonał ten sam zbrodniarz, który w nocy z dn. 7 na 8 bm. przy pomocy sztyletu zabił prof. Aleksandra Gantnera i ciężko poranił jego żonę. Sposób

oraz zachowanie się bandytów w czasie dokonywania rabunku i morderstwa jest niemal identyczne, jak również rysopis podany przez żony zamordowanych — zgadza się.

Jedynie odmienny sposób dokonywania morderstwa należy tłumaczyć tym, że zbrodniarz dokonując morderstwa w Rembertowie, bał się alarmować wystrzałem pobliskiego posterunku wojskowego. Tu natomiast mimo znajdujących się oprócz małżonków Chrostowskich dwóch jego synów, córki z zięciem oraz służącą, o których obecności morder-

ca musiał wiedzieć, działał szybko i nie zważał się strzelać. Jednocześnie wiedział, że zewnątrz willi nie grozi mu żadne niebezpieczeństwo.

TYLKO ZŁOTY ZEGAREK.

Zbrodniarz, jak ustaliło śledztwo, strzelił do Chrostowskiego z rewolweru automatycznego z kalibru C. 9. Strzał oddany był z bliska, o tym świadczy osmolone czoło i znalezione w ranie części niespalonego prochu.

Zbrodniarz zrabował jedynie złoty zegarek z szufladki. Energiczne dochodzenie w toku.

W rzeźni — niedobrze

„Frakcja” awansuje za łamistrakostwo

Wiele już razy pisaliśmy na łamach prasy o panujących stosunkach w rzeźni, którymi — sądziliśmy — zajmą się wyższe czynniki.

Prawda, że po takich artykułach odbywały się konferencje u p. wiceprezidenta Olskiego, lecz nic one nie dały, gdyż p. prezydent swoje, a dyrektor rzeźni swoje. A przecież pamiętny jest strajk robotników miejskich w roku ubiegłym, w którym również brała udział rzeźnia. Robotnicy domagali się unormowania spraw spornych przez zawarcie umów zbiorowych ze Związkiem klasowymi.

Zarząd Miejski początkowo uchylał się od wyrażenia zgody, lecz widząc nieustępliwe i twarde stanowisko strajkujących, wyraził wreszcie zgodę.

Od tego oświadczenia upłynęło wiele już czasu, a zawarcie umów nie może być zrealizowane. Zarząd Miejski wydał przepisy tymczasowe, lecz w przepisach tych jest mowa o wszystkich korzyściach przedsiębiorstwa, zaś dla robotników zawierają one same minusy.

Nie chcemy być gołosłowni, dlatego podamy kilka szczegółów z przepisów tymczasowych, wydanych w roku ubiegłym dotyczących wyłączenia rzeźni. W przepisach tych uwidoczniło olbrzymią

rozpiętość płac, podzielonych na trzy grupy. Każda grupa stanowiła pięć kategorii, a więc razem piętnaście kategorii.

Przepisy również mówiły o awansach, lecz uzależniały takowe od dobrej woli dyrektora.

Nie godząc się na te przepisy, wyjaśnialiśmy, jakie będą skutki wprowadzenia ich w życie. Nie omylił się, bo oto przepisy są tak wykonane, że korzystają ci, co są mile przez dyrektora widziani, a nie ci, co na to pracę zastępyli.

Ostatnie przeszerzeganie miało objąć tylko robotników niższych płac. Przeszerzeganie również i robotników o wyższych płacach i tak się złożyło, że wszyscy 6-ciu tych szczęśliwców należą do Związku frakcyjnego.

Rzecz prosta, ponieważ „frakcja” łamała strajk w ub. roku, przeto otrzymała obecnie rekompensatę za swoją służalczość. Ale komu taka polityka wyjdzie na zdrowie?

Jeśli dyrekcja rzeźni sądzi, iż w ten sposób uda jej się rozbić ruch klasowy, to się grubo myli, gdyż robotnicy wiedzą dobrze, komu istniejące stosunki zawdzięczają mają.

Rury kanalizacyjne

zniknęły w tajemniczy sposób

W nocy z dnia 19 na 20 nieznani sprawcy skradli 60 metrów rur wodociągowych z ul. Stepińskiej, gdzie przeprowadzane są roboty kanalizacyjne miejskie, mimo, że

Spadł z drabiny

W czasie odnawiania mieszkania w domu nr. 55 przy ul. Złotej, spadł z drabiny Jan Janowski, lat 33, malarz, zam. przy ul. Fabrycznej nr. 16. Wskutek upadku doznał on potłuczenia rąk i nóg. Wezwano lekarza Pogotowia Ratunkowego, który udzielił mu pomocy i przewiózł do domu.

w nocy dozoruje miejsce robót 2 dozorców.

O kradzieży powiadomiono policję, która wszczęła dochodzenie, przede wszystkim, badając czy do zbrodni nie byli w zmoście ze złodziejami.

MAJESTIC pocz. 6, 8, 10
w niedz. i święta o 12 i 2 poranki
LORETTA YOUNG — TYRONE POWER
w uroczej komedii
OWAJ MEZOWIE PANI VICKY
BALKON PARTER
75 gr. 1 zł.

MIEJSKI pocz. 6, 8, 10
„PIĘTRO WYŻEJ”
(wzniesienie)
Ceny miejsc od 50 gr. do 90 gr.
Ulgowe (urzęd.) 50 gr.

KOMETA
Chłodna 49 tel. 6.48-51
Miłość i przygody, pojedynki i skandale oraz najbardziej ekscytująca noc, jaką kiedykolwiek przeżył dwoje kochanków.
„Przygoda pod Paryżem”
Na scenie rewii

Kronika organizacyjna

Pogadanka Świąteczna na temat „Organizacja socjalistyczna a organizacja narodowa” odbędzie się w piątek, 22 lipca o godz. 7.30.

ZEBRANIA PIĄTKOWE.

W piątek 22 bm. o godz. 7 wieczna na niżej podanych dzielnicach odbędzie się zebrania dla członków i sympatyków z referatami na aktualne tematy.

Wola — Czyste — Wolska 44; ref. tow. Ludwik Cohn.

Jerozolima — Wronia 65; ref. tow. Stanisław Benkiel.

Praga — Żąbkowska 38. ref. tow. Julian Klejn.

Mokotów — Raclawicka 4; ref. tow. Stanisław Gajewski.

Powązki — Kacza 7; ref. tow. Antoni Baryka.

Grochów — Dobrowoja 4 m. 1, róg Modrzewiowej; ref. tow. T. Hartleb.

Czerwiaków — Nowosielecka 1, wejście od ul. Czerwiakowskiej, o g. 6 pop. posiedzenie Komitetu, o g. 7 w. odbędzie się zebranie dla członków i sympatyków z ref. tow. B. Dratwy n. t. „Wybory do samorządu m. Warszawy”.

Młodzież P. P. S.

Koło młodzieży przy Dzielnicy JEROLIMA — Wronia 65, urzędująca dnia 24 b. m. (niedziela) o godz. 16.30

AKADEMIE

w 2 letnią rocznicę wybuchu rebelii w Hiszpanii.

Na program złoży się:

- 1) Przemówienie przedst. WOKR.
- 2) Przemówienie przedst. Dzielnicy.
- 3) Cześć artystyczna w wykonaniu sekcji dramatycznej w miejscowego Koła.

Wstęp 20 gr.

Na uroczystość powyższą zapraszamy wszystkie Komitety Dzielnicowe PPS., organizacje, socjalistyczne, Związki Zawodowe.

Koło Młodzieży Dzielnicy PPS. Jerozolima.

T. U. R.

WYCIECZKA DO MUZEUM.

W niedzielę, 24 lipca o godz. 10 rano Warsz. Oddz. TUR. organizuje dla swych członków, członków Związków zawodowych i młodzieży PPS. wycieczkę do Muzeum Narodowego (Al. 3-go Maja 13). Zbórka przed Muzeum. Wejście bezpłatne.

W poniedziałek 25 lipca o godz. 16 odbędzie się zebranie Zarządu Sceny Robotniczej łącznie z Zarządem Warsz. Oddziału TUR. w lokalu Sekretariatu, Al. 3-go Maja 2 m. 68.

Centralizacja związków kelnerów

Obrady kelnerów Warszawy i Łodzi

Dnia 19 b. m. przybyła do Warszawy delegacja lokalnych Związków Kelnerów i Kuchmistrzów miasta Łodzi, a mianowicie przew. Zw. Kel. Musialik Feliks, wiceprzew. Kusiński Zygmunt oraz sekr. Tomasz Józef, zaś ze Związku Kuchmistrzów Leśniewski Edward. Delegacja odbyła dłuższą konferencję z Centralnym Wydziałem Gastronomiczno - Hotelowym Zw. Rob. Przem. Spoż. w Polsce.

Po omówieniu szeregu spraw natury zawodowej, przedyskutowano kwestię centralizowania wy-

mienionych Oddziałów. Delegaci podzielić w całości stanowisko CWGH. w sprawie konieczności zjednoczenia i zcentralizowania ruchu zawodowego pracowników gastronomicznych, przyrzekli, że poczynią ze swej strony wysiłek, by pozostające dotychczas na lokalnych statutach Zw. gastronomiczne miasta Łodzi zcentralizować.

Ostateczna decyzja w tej sprawie powzięta będzie na Walnym Zebraniu powyższych Związków dnia 2 sierpnia b. r.

Zazdrość siostry

przyczyną samobójstwa

Około godz. 20 na ul. Czerna-kowskiej napadła się ługu, w zamian samobójczym 18-letnia Stanisława Łukasik, zam. z rodzicami przy ul. Hrubiechowskiej Nr. 26. Do desperacki wezwano lekarza Pogotowia Ratunkowego, który

po udzieleniu pomocy, w stanie ciężkim przewiózł ją do szpitala św. Łazarza.

Przyczyną zamachu samobójczego było posądzenie Łukasikówny przez jej siostrę o romansowanie z jej mężem.

Co wyświetlają kina?

ADRIA (Wierzbowa 9): „Hotel Hollywood”.
ATLANTIC: „Wyspa skazańców”.
ANTINEA (Żelazna): „Fredde uszczęśliwia świat”.
AKRON (Żelazna): „Ślódne niebo” i „Pod twoim urokiem”.
AMOR (Elektoralna 45): „Kid Kala had” i „Pod twoim urokiem”.
AS (Grójcka 56): „Detektyw z Honolulu” i „Matura”.
BALTYK: „Wiezy miłości”.
BIS (Elektoralna 21): „Pan z milionami” i „Pieśń skazańców”.
CASINO: „Piętnastolatka”.
CAPITOL: „Wzros”.
COLOSSEUM: „Zaginiona Dzian-gla”.
CZARY (Chłodna 29): „Rycerze stepu” i „Bunt żałog”.
EDEEN (Marszałk. 31a): „Dziewczyna z Nowolipki”.
ELITE (Marszałk. 31a): „Książka” i „Władcy puszcz”.
EUROPA: „Nieusprawiedliwiona go dzina”.
FAMA (Przejazd 9): „Cienie Paryża”.
FILHARMONIA (Jasna 5): „Szczęśliwie się skończyło”.
FLORIDA (Żelazna 61): „Drewniane krzyże” i „Jan Klepura”.
FORUM (Nowiniarska 14): „Rycerze stepu” i „Wódz pustyni”.
HELLO (Wolska 8): „Dla Ciebie Mario” i „Wśród czerwoności-rych”.
IMPERIAL: „Strzał w nocy”.
ITALIA (Wolska 32): „Co mój mąż robi w nocy”.
KOMETA (Chłodna 49): „Przygoda pod Paryżem” i rewia.
MAJESTIC: „Dwaj mężowie pani Vicky”.
MARS (Żolibórz): „Jego pierwszy bał”.
MASKA (Leszno 70): „Głos serca” i „Białe anioły”.
MEWA (Hoża 38): „Lekarz pięknych kobiet” i „Szalony porucznik”.
MIEJSKI (Długa 25): „Piętro wyżej”.

MUCHA (Długa 10): „Jan Klepura” i „Królstwo za pocłunek”.
NOWA POMIOLA (Marszałk. 34): „Eskapada” i „Królowa tańca”.
PETIT TRIANON (Sienkiewicza 8): „Historia jednej nocy” i „Robert i Bertrand”.
PALADIUM: „Nawrócony grzesznik”.
PAN: „Lot strażaków”.
POPULARNY (Zamojskiego 20): „Zaginiony horyzont” i „Walka o złote pola”.
PROMIEN (Zielna 1): „Atak o świecie” i „Pasażerowie na gapę”.
PRAGA: „Zew dżungli” i „Dziewczyna z Wiednia”.
PRASKIE OKO (Zygmunt. 10): „Zwyczajy kobiety i „Truxa”.
RAJ (Czerwik. 191): „Ślódne niebo” i „Jego Ekscelesja subjekt”.
RIALTO: „Dla Ciebie Seniorito”.
RIVIERA (Leszno 2): „Ostatnia noc skazańców” i „Róża”.
ROMA (Nowogrodzka 49): „Chłopcy z Tyrolu”.
ROXY (Wolska 14): „Dwie Joasie”.
SOKOL (Marszałkowska 69): „Sonata Kreuzerowska” i „Królowa rytmu”.
SYRENA (Inżynierska 4): „Niezwyciężony Robinzon Kruzo” i „Młody las”.
STYLOWY: „Patrol na pustyni”.
STUDIO: „Indyjski grobowiec”.
SWIT (N. Świat 19): „Wierna rzeźka”.
ŚWIAT (Żolibórz): „Nie całuj w kłanie” i „Zabronione szczęście”.
ŚWIATOWID (Marszałk. 111): Nie czynny.
SFINKS (Senatorska 29): „Ludzie z zalka”.
SORRENTO (Krypska 43): „Jego pierwsza miłość” i „Błędna parada”.
TON (Puławska 39): „Zaginiona miasto”.
UCIECHA: „Kapryśna ekspedientka”.
VICTORIA: „W cieniu krzyża”.

Wisła zwraca swe ofiary

W pobliżu wsi Bluszcz, gminy Zagórz w czasie kąpieli w Wiśle, utonął Henryk Jafbuszewski, lat 18, zam. z rodzicami. Mimo usilnych poszukiwań zwłok topielca nie udało się wydobyć.

Wczoraj na 518 km. w pobliżu Bielani wypłynęły zwłoki mężczyzny, lat około 30, szatyna, średniego wzrostu o piwnych oczach w kostiumie kąpielowym. Zwłoki przebywały w wodzie od 7 do 10

OGŁOSZENIA DROBNE

FUTRA

FUTRA prawie DARMO
Bez zaliczek od 20 złotych miesięcznie. Męskie, damskie. Lisy. Wielki wybór. **LESZNO 28**

KUPNO-SPRZEDAŻ

Rowerzy gwarantowane na częściach angielskich. — Wielki wybór. — Części rowerowe. — Patefony. — Radiodiodiarki. — Wyżymaczki. — Platory. — Najtaniej. — Najsolidniej. — Raty pięciolotowe. — „Akord”. — Królewska 16.

LOKALE

Warszawska Spółdzielnia Mieszkaniowa posiada do wynajęcia lokal na fryzjerskie w Osiedlu Spółdzielni na Rakowie przy ul. Pruszkowskiej Nr. 6. Bliższych informacji udziela biuro Spółdzielni przy ul. Krasińskiego 16, tel. 12-62-18.

ROWERY

ROWERY części — Platory — Wyżymaczki — Aluminium. Dogodne platy „JOTEK”. Elektoralna 10, telefon 689-30.

RÓŻNE

ODSWIEŻAMY kapelusze systemem fabrycznym. „MIECZY-SŁAW” Wolska 3. — DZIEWCZESŁAW — PŁAC ZAKWICY — KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE 89

Wystawa „Sztuki Społecznej” otwarta tylko do 24 lipca

Związek Pracowników Komunalnych i Instytucji Użyteczności Publicznej w Polsce oraz Dzielnic PPS. „Śródmieście” zawiadamia, że Wystawa Sztuki Społecznej będzie czynna tylko do dnia 24 lipca (niedziela) b. m. włącznie.

Dokładnych informacji udziela Związek codziennie między g. 11 a 13-g. Adres: ul. Warecka 7, II piętro, tel. 6.23-93.

Komitet Organizacyjny.

Nasza rubryka

WOJEWÓDZKIE BIURO FUNDU. SZU PRACY na m. st. Warszawę poleca na praktyki zawodowe oraz do wszelkich prac stałych i dorywczych chłopów i dziewcząt w wieku 15 do 18 lat. Pozostali poleca wykwalifikowanych gości wyszkolonych na dwumiesięcznym kursie, który obejmował wiadomości ze znajomości miasta, maszyn biurowych, działalności poczty, banków, biur podróży i t. p. zgłoszenia: Jasna 18/20, tel. 3.31-09 godz. 8 — 15.

POWIELANIE PLANÓW I RYSUNKÓW specjalista poszukuje pracy. Znajomość biurowości ogólnej. 3½-letnia praktyka, 6 klas gimnazjum. Łaskawe oferty do „Robotnika” pod: „Światłokopista”.

Co grają w teatrach?

TEATR NARODOWY: punkt. 8 wiecz. „Zielony frak” świetna komedia Caillavetta i de Flers’a.

POLSKI Dziś „Cyganeria paryska”.

TEATR LETNI: Punkt. o 8 wiecz. farsa „On i jego sobowtór”.

TEATR NOWY: Punkt. 8 wiecz. komedia Niewiarowicza „Kochanek — to ja” w reżyserii autora, z Lindorówną, Wesolowskim i Białoszczyńskim.

TEATR MALICKIEJ: Dziś i codziennie komedia muzyczna „Na fali eteru”.

TEATR KAMERALNY: Dziś wieczerem komedia Birabeau „Zbyt liczna rodzina”.

TEATR 8.15: „Dziś operetka Jarno „Krysia Leśniczanka” w tyt. roli daje koncert gry Lucyna Szepeńska, L. Messal, K. Benda, T. Zakrzewski, Kraszewski, Redo i in.